

Kulturhistorisk bebyggelseinventering
i Tanums Kommun - Del 4b

Grebbestad Etapp 2

Cecilia Wingård
Hösten 2012- våren 2013

På uppdrag av Tanums Kommun

INNEHÅLL

1. Bakgrund och syfte	5
1.1 Miljömålen	5
1.2 Kulturarv för framtiden	5
1.3 Rådgivning	5
2. Tidigare inventeringar och planer	6
3. 2012 års kulturhistoriska bebyggelseinventering	7
3.1 Dokumentation	7
3.2 Värdering	7
3.3 Inventerade byggnader och miljöer i Grebbestad etapp 2.....	9
4. Historik	11
4.1 Bebyggelsens utveckling.....	11
4.2 Näringar	12
4.3 Topografi.....	13
4.4 Gissleröd	15
4.5 Böstebö.....	16
4.6 Hus byggda på 1920-30-talen.....	18
5. Inventerade byggnader	19
5.1 Östra Grebbestad	19
5.2 Gissleröd	68
5.3 Böstebö.....	75
5.4 Sammanställning av I- och II-klassade byggnader	89
6. Inventerade kulturmiljöer	92
6.1 Området mellan Bryggerigatan, Härlidsvägen och Övre Långgatan	94
6.2 Östra Långgatan, Storgatan	94

6.3 Pilgatan	95
6.4 Östra Långgatan, Villagatan, Bryggerigatan, Esplanaden.	95
7. Allmänna rekommendationer	97
7.1 Värna gatumiljön	97
7.2 Se huset	97
7.3 Värna originalet	98
7.4 Miljöaspekter	99
8. Litteratur och källor	100
8.1 Tryckta källor	100
8.2 Otryckta källor	100
8.3 Muntliga källor:	101
8.4 Arkiv.....	101

Bilaga 1 Fastighetsbeteckningar

Bilaga 2 Ordlista

FÖRORD

I samverkan med Bohusläns Museum fick Jerer Kultur- & Byggnadsvård, Hamburgsund, våren -06 i uppdrag av Tanums kommun att ge förslag till ett långsiktigt handlingsprogram med målet att till år 2010 ha identifierat och klassat kommunens kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse enligt Länsstyrelsens Miljömål. Arbetet utförs numera av undertecknad i samverkan med en referensgrupp med representanter från Bohusläns Museum och kommunala tjänstemän. Plan- och byggchef Martin Kvarnbäck leder arbetet.

Föreliggande rapport, som belyser kulturhistoriska byggnader och miljöer i Grebbestads östra delar samt Gissleröd utgör etapp 2 i den kulturhistoriska inventeringen i Grebbestad. Etapp 1 utfördes 2008 och innefattade samhällets centrala delar. Då mycket historik kring Grebbestads allmänna historia redan återgetts i rapporten från etapp 1 hänvisas intresserade läsare till denna. Inventeringsrapporterna skall ses som en fördjupning av det kulturhistoriska underlaget i Tanums Kommuns Kulturminnesvårdsprogram från 1984 som omfattade hela kommunen.

Ett viktigt skäl att ha ett aktuellt, kommunalt Kulturmiljöprogram är att kommunens nämnder och förvaltningar skall ha tillgång till ett kvalificerat underlagsmaterial i plan- och bygglovsärenden. De kulturhistoriska bebyggelseinventeringarna görs också tillgängliga via kommunens hemsida för att på så vis sprida informationen till fastighetsägare och kommuninvånare för att därmed öka medvetenheten om kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer som de förvaltar eller vistas i. Dessa byggnader utgör en mycket viktig del av samhällets identitet och kulturarv.

Hamburgsund i december 2013

Cecilia Wingård
Etnolog/bebyggelseantikvarie/byggnadsvårdare

1. Bakgrund och syfte

1.1 Miljömålen

Riksdagen har antagit 16 mål för miljö kvalitén i Sverige. Dessa mål syftar bl a till att uppnå begränsad klimatpåverkan, frisk luft, bara naturlig försurning, skyddande ozonskikt, ett rikt växt- och djurliv m.m. Ett av målen rör också en god bebyggd miljö. Länsstyrelsen i Västra Götalands län som ansvarar för det regionala miljömålsarbetet, redovisar Miljömålen för God bebyggd miljö under rubriken Delmål 2. Skydd för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, som anger att:

"Bebyggelsens kulturhistoriska värden skall senast år 2010 vara identifierade och ha en långsiktig hållbar förvaltning"

Länsstyrelsens skrivning lägger ett stort ansvar på kommunerna att bygga upp en god kunskap om den bebyggda miljöns kulturvärden. Arbetet kan sammanfattas i ett dokument, ett sk Kulturmiljöprogram.

1.2 Kulturarv för framtiden

Kulturvård och byggnadsvård förknippar många med museiverksamhet. Men dagens nybyggnation har många gånger tappat bort förankringen i beprövad byggnadsteknik utifrån den felaktiga devisen "allt nytt är bättre än allt gammalt". Vi skall naturligtvis fortsätta att vidareutveckla huskonstruktioner, som fordrar ännu mindre köpt energi från materialskedet till användarskedet. Samtidigt finns det i det traditionella byggandet väldigt mycket kunskap om just materialkvalité och miljöanpassat byggande att ta vara på, om vi strävar mot en långsiktig hållbar samhällsutveckling.

Vi kan lära av historien för framtiden - perspektivet backspegeln och visionen kan bli nyckeln för att vidareutveckla ett miljöanpassat byggande.

1.3 Rådgivning

I de flesta samhällsbildningar kan man tydligt urskilja årsringar från olika bebyggelseepoker. Detta bebyggelsemönster är oftast en viktig del av ortens/platsens identitet och därmed viktigt att slå vakt om.

I samförstånd med fastighetsägaren skall kommunen söka konkreta lösningar/förändringar, som fortsättningsvis speglar byggnadens kulturarv och historiska karaktär. Det kan gälla val av byggnadsmaterial, färgtyper och kulörval, fönstertyper och fönsterproportioner mm. Byggnader har under historiens gång alltid byggts om och förändrats utifrån ändrade funktionskrav mm; detta bör gälla även idag men måste ske med respekt och kunskap om byggnadens kulturhistoria.

2. Tidigare inventeringar och planer

Bebyggelsehistoriska undersökningar i Göteborgs & Bohuslän (1973)

1975 gjordes ett samarbetsprojekt mellan Riksantikvarieämbetet, Göteborgs Universitets historiska institution, Historiska museet i Göteborg samt landsantikvarien i Uddevalla. Detta projekt kallades *Bebyggelsehistoriska undersökningar i Västsverige* och var ett beredskapsarbete för i första hand arbetslösa akademiker. Det ingick sex undersökningsområden i projektet, västra nordstan, Vasastaden, Lorensberg, Haga, Lindholmen, Strömstad samt Tanumsområdet. Tanumsområdet innefattade en "korridor" från Grebbestad, Sannäs till Bullarebygden.

Kulturminnesvårdsprogrammet i Tanums Kommun (1984)

I Kulturminnesvårdsprogrammet från 1984 beskrivs kulturmiljöer i Tanums kommun och däribland Grebbestad. Rekommendationer är enligt följande: man bör upprätta ett miljöprogram för de centrala och äldre delarna, där lämpliga åtgärder vid om- och tillbyggnad, nybyggnad samt för den yttre miljöer, presenteras. Den äldre bebyggelsen bör underhållas så att dess karaktär bevaras, likaså bodar, bryggor, trädgårdstäppor och gatunät. Det äldre gatunätet bör hållas intakt. När det gäller nybebyggelse bör de placeras in i samhället på ett sätt som stämmer med den befintliga bebyggelsen samt att husen exteriört anpassas till de omgivande byggnaderna.¹

Översiktsplan Tanums Kommun -(ÖP) (2002)

I ÖP:ns kapitel om Kulturmiljövård läggs kommunens utgångspunkter fram såsom bl a: *Värda att bevara är bebyggelse och andra objekt som kan skänka inblick i äldre tiders levnadsvillkor, närings- liv, byggnadsstil och skönhetsuppfattning, samt: Vid utformning av ny bebyggelse skall den lokala byggnadstraditionen tjäna som utgångspunkt.* Man tar också upp de nationella miljömålen där bl a målet God bebyggd miljö ingår. Kulturvärdena skall enligt detta tas tillvara och utvecklas. Rekommendationer för samhällsområdena finns redovisade på karta S12.2

Fördjupad översiktsplan Grebbestad (FÖP) (2006)

Den fördjupade översiktsplanen antogs 2006 och där hänvisas till Tanums Kulturminnesvårdsprogram (1984). FÖP:en förtydligar att det är den kulturhistoriskt värdefulla, äldre bebyggelsen som i huvudsak ligger kring Övre och Nedre Långgatan som speglar hur Grebbestad har utvecklats som kustsamhälle. Miljön är avgränsad och den redovisas på karta *Natur- och Kulturvärden* samt under *Planförslag* samt på *Rekommendationskartan*. Inom detta område ska särskild hänsyn tas till bebyggelsens karaktär och bevarandevärden vid prövning av ny-, om- och tillbyggnad samt vid ändring av detaljplaner. Rekommendationer enligt kulturminnesvårdsprogrammet ska gälla. FÖP:en fastställer också att gällande detaljplaner i centrala Grebbestad är otidsenliga och har inga bestämmelser till skydd för bebyggelsemiljön.³

---

1 KMV (1984), sid 223

2 ÖP (2002), sid 139ff

3 FÖP (2006)

3. 2012 års kulturhistoriska bebyggelseinventering

3.1 Dokumentation

All bebyggelse, byggnader och miljöer, har inventerats genom okulärbesiktning utifrån kulturhistoriska aspekter. Byggnaderna har fotodokumenterats och enkäter har skickats till fastighetsägarna för att få in kompletterande uppgifter om husets historia och byggnadsteknik. Kunskap har även inhämtats från intervjuer med ordsbor, litteratur, äldre kartor och äldre fotografier/vykort.

Utöver ovanstående är en oerhört viktig informationskälla det arbete som genomförs av ideella krafter. I Grebbestad har det funnits och finns lokala historieforskare, såsom Erick R Eklund och Hans Hedängklev samt Kulturföreningen Gamla Grebbestad. Föreningen samlar in såväl kunskap som äldre foton från samhället. De genomför kulturvandringar sommartid och har bildvisningar vintertid. Inventeringen behandlar samtliga byggnader i ett utvalt område i Grebbestads östra delar. Beskrivningarna är upplagda efter en tänkt vandring med början längst nordväst i det utvalda området, vid Härlidsvägen. Enstaka kulturhistoriskt intressanta byggnader har också valts ut i Gissleröd, vilka redovisas sist i kapitlet med byggnadsredovisningarna. Efter att inventeringen genomförts i de östra delarna under 2012, beslutades det att även området Böstebro skulle inventeras, vilket skedde under våren 2013.

Informationen om byggnaderna har samlats i rapporten och eventuella svar på enkäterna finns förvarade i kommunens arkiv. Föreliggande rapport kommer att vara nåbar på kommunens hemsida för att vara lättillgängliga för byggnadsnämnd, museer, fastighetsägare med flera.

3.2 Värdering

Utöver byggnadsbeskrivningarna har husen givits en klassning utifrån sitt kulturhistoriska värde. I regel kan man se klassningen som en sammanvägning av hur välbevarat huset är som exponent för sin tid samt dess betydelse i kulturmiljön. Värderingen av huset har förtydligats genom en motivering och specifika värden som är viktiga att bevara. Dessa kan utgöras av detaljer såsom välbevarade dekorationer, originalfönster eller dylikt, såväl som mer allmänna karaktärsegenskaper såsom husens proportioner och övergripande utformning. Även om det enskilda huset har fått en lägre klassning, till exempel mot bakgrund av senare tiders moderniseringar, så kan huset ändå ha specifika värden att bevara samt en kulturmiljö att ta hänsyn till.

Byggnader som enligt denna inventering inte erhållit klassning enligt nedan utgörs dels av nya hus eller hus som förändrats i sen tid så att husets kulturhistoriska egenvärde minskat. Bland byggnaderna i den förstnämnda kategorin skall nämnas villorna från andra hälften av 1900-talet som ofta är goda exempel på en tidsepoks byggande. I denna inventering lyfts inte dessa fram då de inte utgör huvudmotiv för de kulturhistoriska kvaliteterna i det inventerade området. Det ligger dock ett värde i att bevara husens tidsprägel för att slå vakt om den sena historien. För nya hus eller hus som är ombyggda i sen tid är det viktigt att undvika sådana förändringar som ger konsekvenser på samhällets helhetsintryck och förtar upplevelsen av de många alltså välbevarade husen.

Vid klassning av byggnader och miljöer har använts tre klasser samt mellanklasser (I-II, II-III). Vid miljöer redovisas endast två (I, II) i rapporten. Klass I är den högsta klassen. Klassningen är en rekommendation som kan ligga till grund för q-märkning i en framtida detaljplan, alternativt områdesbestämmelser. Klassningen är kopplad till olika kapitel i Plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer

En viktig skyddsmöjlighet för bebyggelseområden avser miljön som helhet och är oberoende av enskilda byggnaders värde (PBL 9kap 8§, tidigare 8kap 6§ pkt 1-3).

Helhetsmiljöer enligt PBL 9kap 8§ pkt 2, 3 hävdas inom tätort i detaljplan med skyddsbestämmelser (q-märkning) eller varsamhetsbestämmelser (k).

Helhetsmiljöer på landsbygden kan hävdas genom inrättande av sk områdesbestämmelser med utökad bygglovsplikt enligt PBL 9kap 8§.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader

KLASS I - Mest bevarandevärda

Alla klass I -byggnader är kulturhistoriskt särskilt välbevarade hus, som är synnerligen goda representanter vad gäller gångna tiders byggnadskultur och som på ett bra sätt speglar sociala förutsättningar, näringsfång mm i trakten.

Byggnader som bedömts som mest bevarandevärda får inte förvanskas. Deras exteriör ska bibehållas och får därför enbart restaureras. En vårdplan bör upprättas i samråd med fastighetsägaren. Klassningen "mest bevarandevärda" är en värdering som gjorts i denna inventering och skall ses som ett förslag. Länsstyrelsen kan besluta om byggnadsminnesförklaring av en enskild byggnad eller byggnadsmiljö enligt lagen om kulturminnen (SFS 1998:950). Ett skydd med motsvarande det som byggnadsminnesförklaring ger kan även tillskapas genom planbestämmelser i detaljplan. För båda skyddsformerna krävs samsyn mellan fastighetsägare och berörd myndighet i frågan.

I övrigt gäller PBL 8kap 13§ (tidigare §3:12):

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

KLASS II -Särskilt värdefulla byggnader

Alla klass II-byggnader har förändrats sedan byggåret men är ändå goda representanter för gångna tiders byggnadskultur. Klass II-byggnader skall vid byggnadslovsprövning anses vara sådana särskilt värdefulla byggnader, som avses i PBL 8kap 13§ enligt ovan och får inte förvanskas ytterligare.

KLASS III - Övriga värdefulla byggnader

Klass III-byggnader har förändrats mer än klass II-hus men är ändå goda exempel på kulturhistoriskt intressanta hus. Dessa skall vid bygglovsprövning av om- och tillbyggnader m.m uppfylla varsamhetskravet, som avses i PBL 2kap 6§ pkt 1 samt PBL 8kap 17§ (tidigare PBL §3:10), så att byggnadens särdrag beaktas:

Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden. (PBL §8:17)

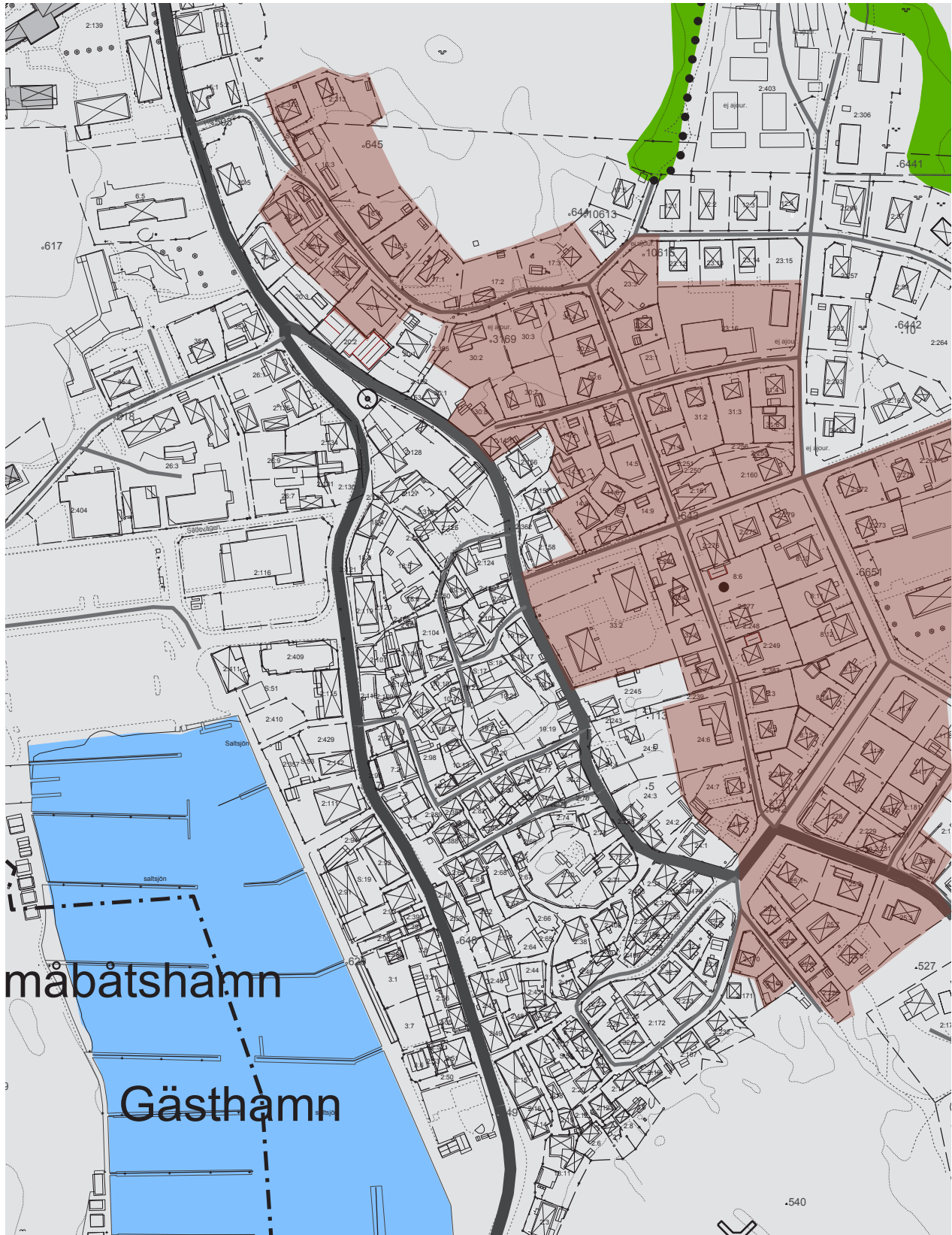
För alla byggnader gäller underhållskravet enligt PBL 8kap 14§ (tidigare 3kap 13§) och att bevarandet i första hand ska ske på grund av fastighetsägarens kunskap och intresse.

Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de tekniska egenskaper som avses i 4§ i huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt. Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras.

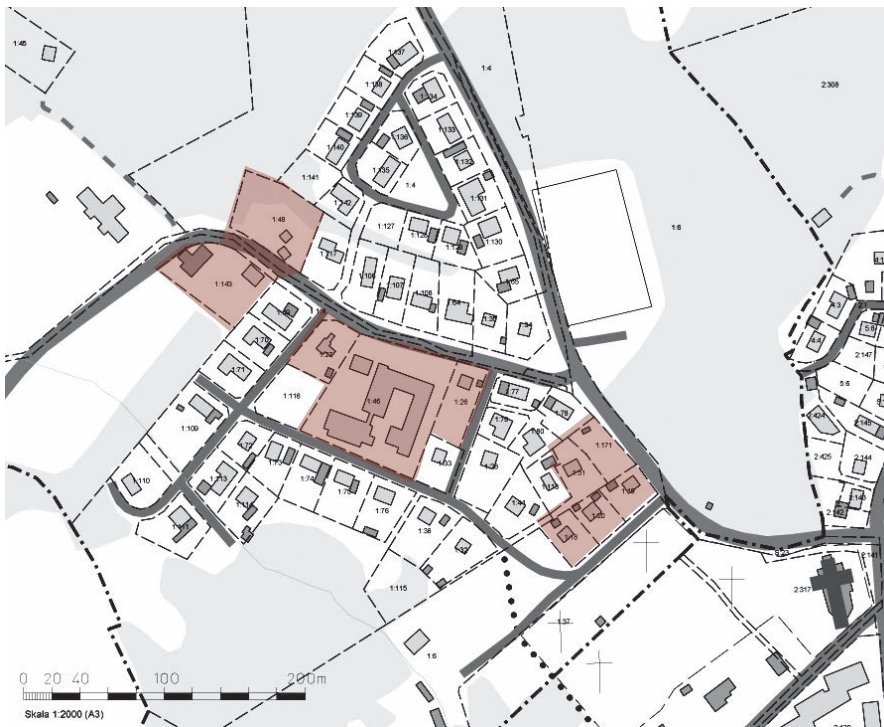

3.3 Inventerade byggnader och miljöer i Grebbestad etapp 2

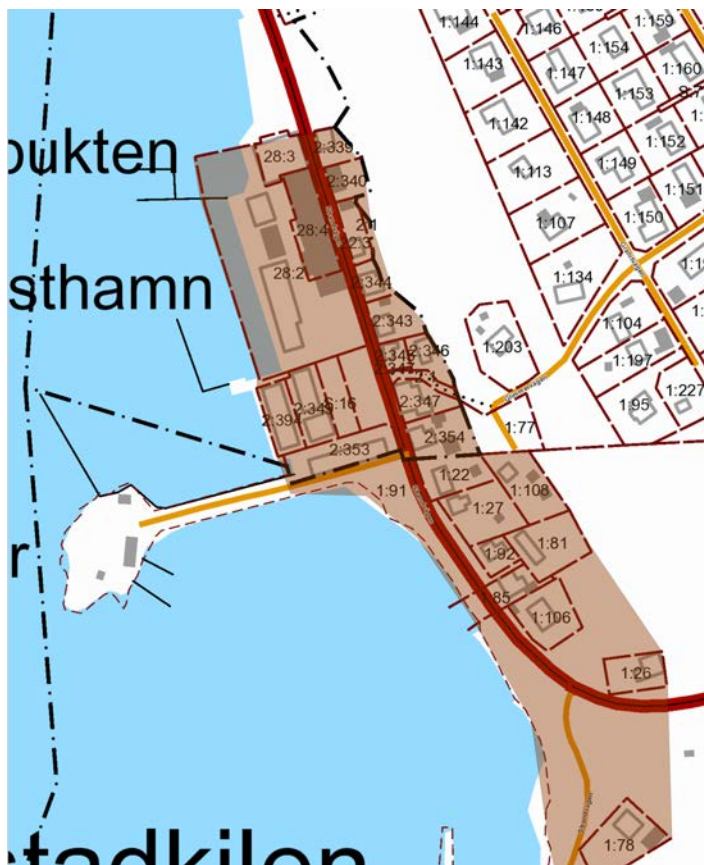
Öster om Långgatorna

Utvalda byggnader på Gissleröd

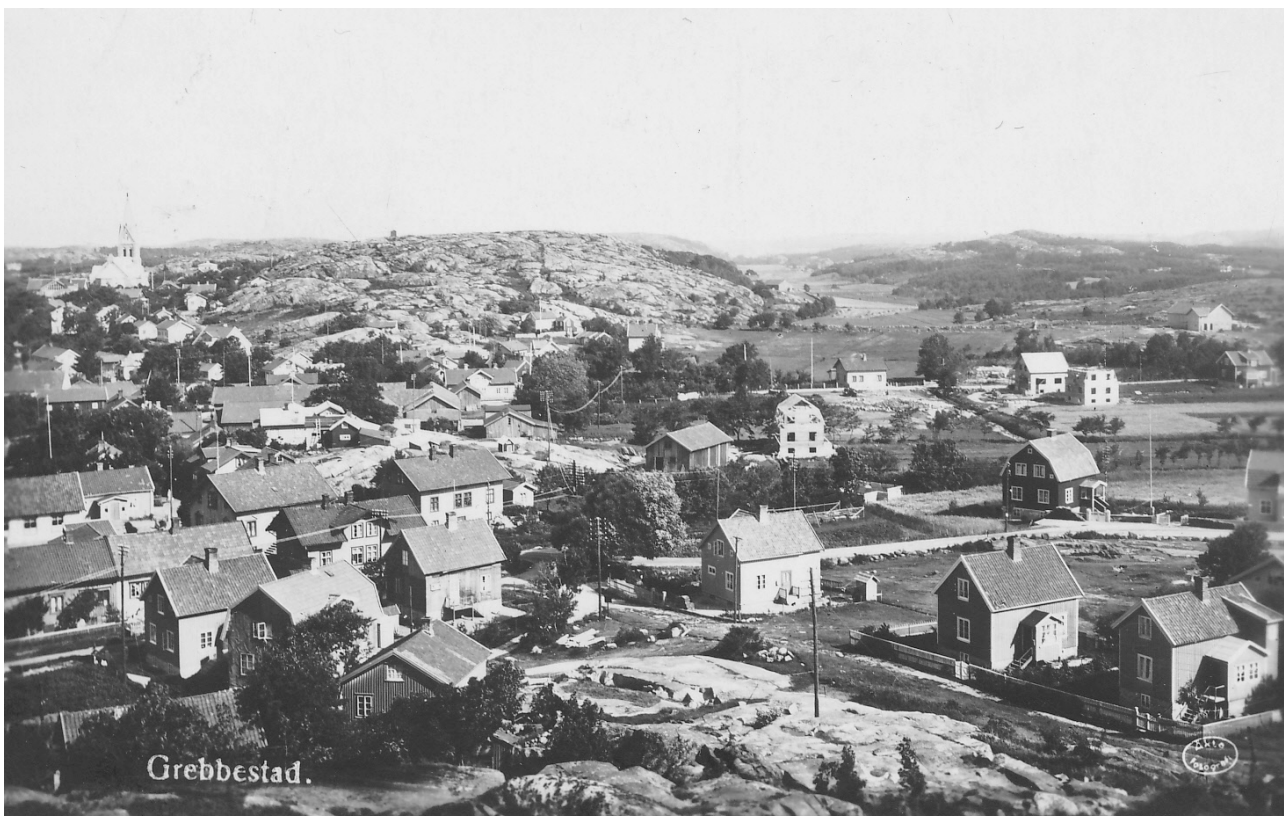
Böstebo

4. Historik

Området öster om strandlägenheten Grebbestad var ursprungligen jordbruksmark och tillhörde till att börja med gårdarna i Greby by. Övre Långgatan utgjorde en ungefärlig östra gräns mellan den tidigare kronostranden och Greby.

Vy över inventeringsområdet från Stöberget, norrut. Foto taget 1932 I förgrunden ligger Pilgatan. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

4.1 Bebyggelsens utveckling

I och med sillperioderna under 1600- och 1700-talet skedde en stor inflyttning av strandsittare vid Grebys strand och i slutet av 1700-talet blev bönderna alltmer besvärade av bosättningen på deras marker. Efter dryga förhandlingar slog Göta Hovrätt år 1849 fast att Greby strand var "af krononatur" och att bebyggarna inte hade någon skyldighet att betala sk tomtlega till hemmansägarna.⁴ Däremot innebar det att de skulle betala avgift till svenska kronan. De som bodde öster om gränsen betalade till Grebybönderna. I förhandlingar till laga skiftet 1832 benämndes det området för "Tomtbergen". På området var det endast enstaka bebyggelse fram till 1900-talet, t ex låg det några hus på Härlidsbergets sluttning. Under andra hälften av 1800-talet förändrades ägarbilden och allt fler fick friköpa sina tomter. Förrättningarna var en process som varade under många år. Till slut konfirmerades tomterna genom uppmätningen 1909.

1923 upprättade Albert Lilienberg, som var förste stadsingenjör i Göteborg, ett förslag till stadsplan för samhället. Den fastställdes 1931 och på kartor från 1940-talet kan man se att en ny villastad började formas på åkermarken öster om dåvarande stadskärnan. Planen gav bostadshusen omkringlig-

⁴ Eklund Vikströmania, sid 1

gande trädgårdstomter och raka gator, vilket gjorde att området skilde sig kraftigt från de centrala delarna. Från 1950-talet och framåt har sedan Grebbestad vuxit med nya bostadsområden runtom Stöberget samt i nordväst.⁵

4.2 Näringar

Under andra hälften av 1800-talet etablerade sig Torin Persson (f. 1827) från Nätstegård söder om Grebbestad inom många olika näringar. Han startade såväl jordbruk och detaljhandel som spannmålshandel och rederirörelse och spelade därför en stor roll för Grebbestads näringsliv. Torin Perssons manhus låg på "Berget", Snappegatan 7. På samma yta som det nu står hyreshus vid Bryggerigatan (Grebbestad 33:2) lät Torin Persson uppföra ekonomibyggnader, såsom djurstallar, loge och vagnbod. Det var tre längor som omslöt en gård och gick under namnet Persegården. Byggnaderna återfinns på Buscks karta från 1885. Platsen kallades, enligt laga skifteskarta från 1832, för "Storehagen". I mangårdsbyggnaden på Snappegatan 7 avyttrades mjölk och andra lantbruksprodukter. Där drevs sedan en handelsbod som drevs av Johan och Mikael Thorén, söner till Torin. Lantbruket drevs vidare efter Torin Perssons död av dödsboet, "sterbhuset" kallat av Grebbestadborna. Namnet Torin ändrades så småningom och blev Thorén Persson och sönerna tog sig namnet Thorén i efternamn.

Under jordbrukets sista år arrenderades marken ut. Den siste arrendatorn var Allan Dyberg som 1941 lät avyttra boskap och lösöre vid en stor auktion 1941. Torin Perssons mark skiftades mellan arvingarna genom en dyr och utdragen förrättning 1919-21. De olika skiftena kom att ligga utspridda på olika delar av marken för att få arvet någorlunda jämbördigt. Marken började sedan bebyggas med villor under 1930-talet. Det som kvarstod av Persegården köptes av Tanums kommun och de lät uppföra hyreshus och plantera skog. Även Siljevi, fotbollsplanen ligger på tidigare mark tillhörande Persegården.⁶

Söder om Persegården låg Bockegården. Gården återfinns på karta från 1835 och hemmansägare då var Hans Bock. Hans ättlingar hade gården en bit in på 1900-talet. Bostadshuset på gården ligger än idag på Övre Långgatan 24 och ladugården låg ungefär där Östra Långgatan 15 ligger idag. Det är okänt när ladugården revs men den fanns i alla fall kvar på 1940-talet.⁷

Även andra näringar än jordbruk fanns representerat i området. I norra delen, i den del med äldre bebyggelse fanns det ett garveri (Grebbestad 14:6, Östra Långgatan 7). Det ska ha varit etablerat redan 1859. Det har under början av 1900-talet också funnits en ägghandel (Grebbestad 2:160, Bryggerigatan 8) samt en bilstation (Grebbestad 14:4, Villagatan 7). På Bryggerigatan 6 (Grebbestad

Hus på Villagatan 11 och 9 under uppbyggnad 1947 (Grebbestad 31:2 och 31:1). Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

Perseladugården och nya Thoréngården, 1954. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad.

⁵ Lantmäterimyndigheternas arkiv, 1909

⁶ Hedängklev, (1999), sid 34

⁷ Hedängklev (1999), sid 31

2:161) låg från 1928, Walls pensionat. Det startades av fröken Agnes Wall och övertogs av fröken Karin Eliasson 1937. Bryggeriet som gett Bryggerigatan dess namn, låg ungefär mellan nuvarande gatorna Esplanaden och Bryggerigatan. Enligt Vestra Handels- och annonskalendern för år 1877 etablerades bryggeriet 1855 och innehavare var J.L. Andersson.⁸

Walls Pensionat. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

4.3 Topografi

I samband med att bebyggelsen växt fram har markförhållandena förändrats. Till exempel gick tidigare Grebybäcken/ Brattåsbäcken i en del av Bryggerigatan och vek av mellan husen och under Övre långgatan. (se karta nedan). Bäckens spelade tidigare en roll i vattenförsörjningen. Det rinnande vattnet användes bl a vid garveriet och vid skvaltkvarnar som låg längre upp mot Brattås. Ännu i början av 1900-talet vattnades boskap i bäcken och i en vattensamling (kallad "Vattnaredaben") nära korsningen mellan de nuvarande gatorna Esplanaden och Bryggerigatan.⁹

Bryggeridammen ligger utmed Repslagaregatan ovanför det som tidigare utgjorde Kockebackarna. Ursprungligen har den troligen varit en myr mellan bergen. Den togs i bruk som vattenreservoar av Grebbestadborna troligen under andra hälften av 1800-talet. Då lät man fördjupa den norra delen av dammen och satte ner ett stort träkar. Från detta träkar finns det uppgifter om att det drogs en vattenledning till bryggeriet vid nuvarande Bryggerigatan. De uppgifterna är dock osäkra. Efter ett druckningstillbud 1918, då två tioåriga pojkar drunknade grundade man upp dammen med stenfyllning. Landskapet omkring Bryggeridammen var tidigare öppen ängsmark och Persegårdens boskap vallades där av en hólning, dvs en vallpojke.¹⁰

Kockebackarna låg väster om Repslagaregatan. Det var en grässlätt där man bl a firade midsommar tidigare. På 1960-talet bebyggdes området med hus. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

⁸ Hedängklev (1998-99), sid 15

⁹ Hedängklev (1997), sid 17

¹⁰ Hedängklev (1999), sid 20

Karta från 1885 över Grebbestads östra delar. Mitt på kartan kan man se Persegårdens ekonomibygnader. Strax norr därom mellan husen rinner Grebybäcken. Husen som finns där än idag har lagts utmed bäcken. Vilket kan förklara deras placering idag. Källa: Bohusläns Museum

4.4 Gissleröd

Gissleröd, området som ligger norr om Grebbestad kyrka var före 1720 kronogård. Nämnda år förlänades gården till Adam Johan Wunsch, senare Wunsch som tillhörde en finsk-baltisk adelssläkt. Adam Johan bosatte sig tillsammans med sin hustru Margareta Hermansdotter på Gissleröd och de fick nio, till namnet, kända barn. Några av döttrarna gifte sig med båtskeppare från Grebbestad med omnejd och Gissleröds mark delades därmed upp genom hemgift eller arv. Charlotta Westbeck var gift med Olaus Jonsson, ägare till Kaptensgården 1838-1866. Charlotta hade på mödernet en arvslott på Gissleröd och 1899 sålde hon vidare delar av den lotten till välgörenhetsföreningen "Nytta och Nöje". Föreningen anlade där parken som finns där än idag och som blev uppkallad efter Charlotta, "Charlottenlund".¹¹ Från den marken styckades husen utmed Lundenvägen av. Under 1900-talet har sedan Gissleröd styckats upp och den tidigare jordbruksmarken har bebyggts med villor.

Gissleröd är ett fornminnestätt område och arkeologiska utgrävningar har skett vid ett flertal tillfällen. På ömse sidor om vägen mellan kyrkan och den skarpa kurvan på vägen mot Grönemad låg det gravar som upptäcktes på 1890-talet (Gissleröd I). Vid förra sekelskiftet gjordes en karta över det gravfältet och ett nyupptäckt utmed vägen till Havstensund (Gissleröd II). Båda gravfälten var skadade av grustäkter. I början av 1930-talet, när man påbörjade byggnationen av Gissleröds skolan genomfördes en hastig undersökning av fyra gravar som låg på platsen. I slutet av 1940-talet skedde ytterligare en undersökning i samband med villabebyggelse och då daterades gravarna till äldre och yngre järnålder. 2006 och 2007 genomfördes återigen arkeologiska undersökningar inom planområdet Anneberg, vid Hagavallen och dessa resulterade i publicerade rapporter till skillnad från tidigare.¹²

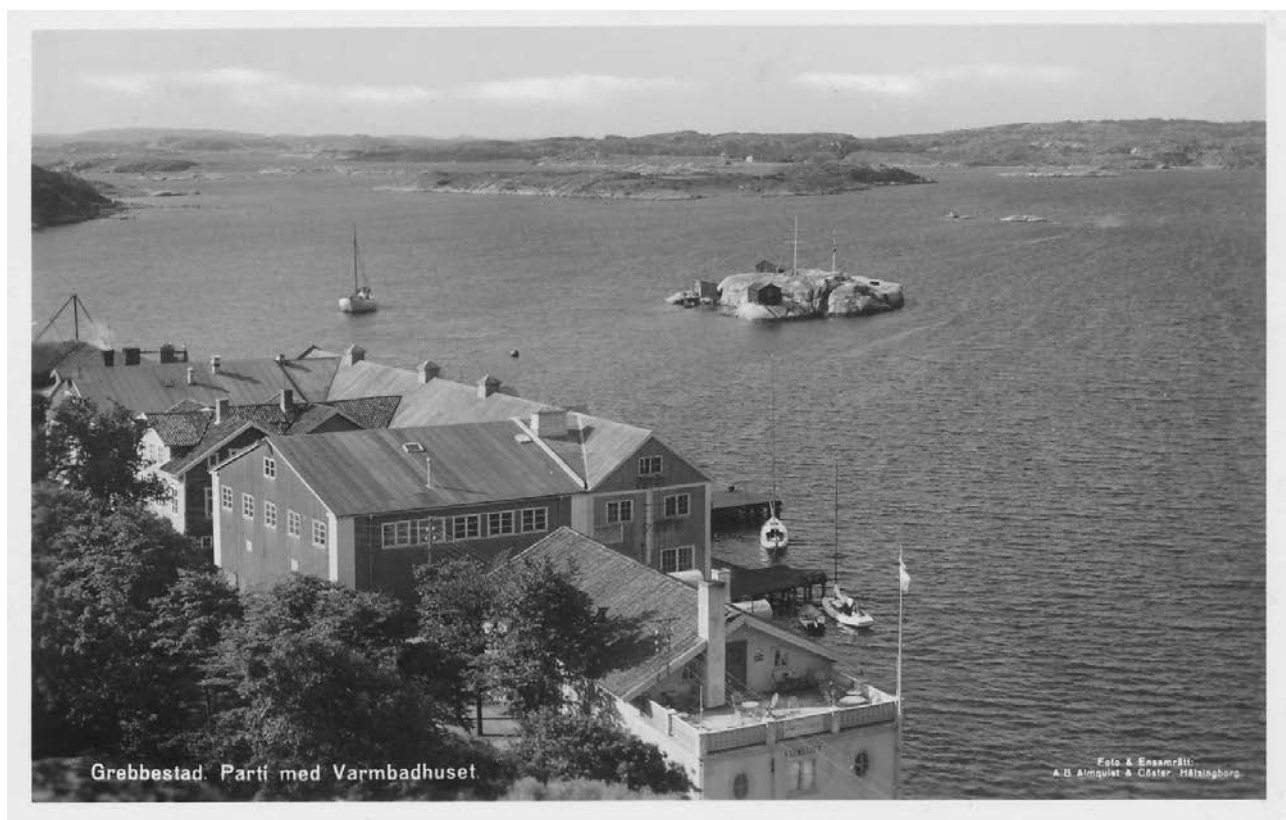
Rektor Ahlströms bostad på Gissleröd (Tanums Gissleröd 1:143, Grönemadsvägen 16). Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

¹¹ Hedängklev (2005), sid 4f

¹² Rio Kulturkooperativ (2011), sid 1f

4.5 Böstebo

Den södra delen av Grebbestad utgörs av området Böstebo som delvis ligger på gården Rörviks marker. Hemmanet Rörviks gårdar låg innan laga skiftet 1859 ursprungligen längre innåt land, utmed landsvägen som även idag har samma sträckning. Kvar på platsen ligger idag ett par bostadshus med ladugårdar. Markerna har ursprungligen sträckt sig från viken där idag Tanum Strand ligger (tidigare Trälvik) till Björnåsberget öster om kustvägen samt utmed stranden, till Böstebo.

Konservfabriken som den såg ut omkring 1940. Närmast i bild är varmbadhuset. *Källa: Föreningen Gamla Grebbestad*

I husförhörlängden från år 1836-40 nämns ett tegelbruk och enligt hembygdsforskaren Hans Hedängklev ska tegelbruket ha ägts av en Lars i Trälvik och varit beläget på Rörviks mark, mellan utloppet av den numera kulverterade Svenserödsbäcken och badplatsen som i folkmun kallats Ankdammen. Enligt berättelser ska Lars i Trälvik önskat bli titulerad 'Patron' eftersom han ägde ett bruk men det efterlevdes inte nämnvärt av ortsbefolkningen. Området där tegelbruket låg kallades av äldre Grebbestadbör för 'Grönland'.¹³

Fiskare drar upp nät på Vadholmen i början av 1900-talet. Konservfabriken är byggd i bakgrunden och några mindre bostadshus ligger på bergsluttningen mot stranden (Grebbestad 2:343, 2:345 samt 2:346). *Källa: Föreningen Gamla Grebbestad*

¹³ Hedängklev

Bebyggelsen har i området växt fram gradvis. Till att börja med var det ett fåtal små bostadshus byggda på berget som gick ner till vattnet. När konservfabriken byggdes 1901 på strandremsan började också marken fyllas ut alltefter som verksamheten växte. När sedan vägen byggdes gavs bättre förutsättningar för att bygga större hus och då kom husen utmed vägen till. Med undantag av ett par relativt nybyggda hus är de flesta husen byggda mellan år 1900 och år 1950.

Vägen byggdes på 1930-talet och gjordes då till den nya infarten till samhället. Vägen gjorde också att Böstebro integrerades i samhället Grebbestad. Innan vägen byggdes på 1930-talet var det endast en smal strandremsa som förband området med samhället Grebbestad. Berättelser finns om hur arbeterskorna på konservfabriken fick hoppa från sten till sten vid högt vatten.

Norr om konservfabriken byggdes på 1870-talet ett varmbadhus dit Grebbestadborna/badgästerna gick för att bada.

Vid badplatsen, den sk ankdammen, byggdes även ett kallbadhus som låg en bit ut i vattnet och nåddes via en träbrygga. Huset revs 1974.

Strandkanten strax innan vägen byggdes på 1930-talet. Källa:

Kallbadhuset som byggdes under senare delen av 1800-talet och revs 1974. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

Den smala vägen utmed Stöberget mellan samhället och Böstebro. Vykort skrivet 1901. Wiktors Svenssons Förlag Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

Söder om konservfabriken låg det i mitten av 1900-talet en båtupptagningsplats. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

4.6 Hus byggda på 1920-30-talen

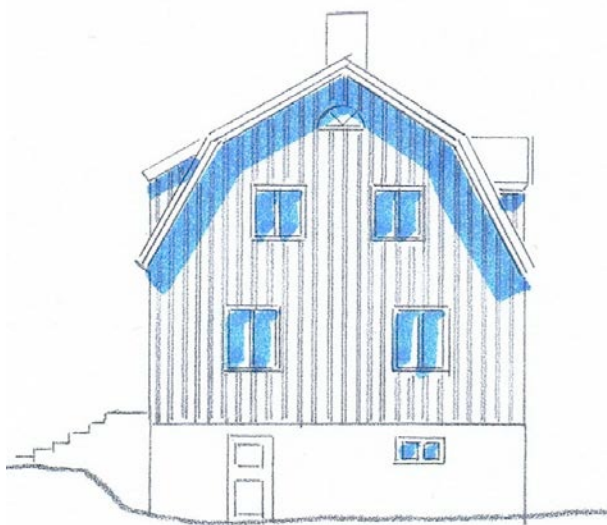
Under världskrigets 1910-tal var bostadsbyggandet lågt vilket gav en stor bostadsbrist i städerna. År 1917 inrättades därför Statens byggnadsbyrå som från 1922 bl a upprättade typritningar för villor. Verksamheten i egnahemsorganisationerna intensifierades också. Eget arbete, självbyggeri samt generösa lån bidrog till att allt fler fick möjlighet att flytta till villa. Ett flertal husföretag startade och började marknadsföra kataloger med byggsatser till villor. Borohus år 1923 var ett av de första. Föreningar bildades av t ex arbetskamrater för att underlätta beställningar av hus. År 1925 hölls den uppmärksammade utställningen *Bygge och Bo* på Lidingö. Efter det planerades allt fler trädgårdsstäder där bostäderna placerades med fasad i gatulivet, ev med liten förträdgårdsmark och med en större privat trädgård bakom.

I samma period anammades nyklassicismen där villorna hade enkla volymer och symmetrisk uppbyggnad. Boendestandarden höjdes märkbart under decenniet genom att även de mindre arbetarvillorna byggdes större samt med wc och badrum. Nyklassicismen var inspirerad av klassiska förebilder från antiken och renässansen. Stilen präglades av ljus och lätthet. Villorna fick rektangulära planer och sadel- eller mansardtak. Fasaderna var vanligtvis symmetriskt uppbyggda och fönster och glasrutor gjordes större än under föregående stil, nationalromantiken. Klassiska inslag, hämtade från antiken, var t ex att hörnen fick pilastrar som avslutades mot taksprång och takfot med ett kapitäl. Det vanligaste fönstret var tvåluftsfönstret med sex rutor och mittpost med förebilder från allmogebebyggelsen och den svenska empires fönster från 1800-talet. I nocken kunde exempelvis ett lunettfönster placeras. Entré lades ofta på långsidan med en öppen förstukvist och snickerier i klassicerande stil, t ex kolonner. De större villorna fick ibland en inbyggd glasveranda med balkong ovanpå. Placerades entrén på gaveln fick dörren en enkelt skärmtak.

År 1930 hölls den stora Stockholmsutställningen som gjorde att den nya arkitekturstilen funktionalism fick ett stort genombrott. Den innebar att man arbetade utifrån att funktionen skulle bestämma formen. Nyckelorden var enkelhet och saklighet. Den mest extrema arkitekturen bröt helt med historisk arkitektur och dessa villor formgavs som rena, vita, kubiska skulpturer med platta eller flacka tak. Vid sidan av 1930-talets funktionalistiska arkitektur dröjde 1920-talsklassicismen kvar i 1½-plansvillor med planform och volym likt föregående decennium. Fönstersättningen är symmetrisk men fönstren saknar spröjsar och fasaderna saknar dekorationer. De klassicistiska detaljerna från 1920-talet försvann till förmån för de rena, enkla fasaderna.

En typisk 1920-talsvilla med klassicistiska detaljer såsom hörnpilastrar och empiri-inspirerade fönster. Vanligt även med brutet tak. Typritning från Statens byggnadsritning, 1922, avritad.

Exempel på 1930-talshus med 1920-talskaraktär. Det som skiljer mest är avsaknad av dekorationer och ospröjsade fönster. Vanligt även med sadeltak.

5. Inventerade byggnader

5.1 Östra Grebbestad

Grebbestad 2:312

Härlidsvägen 6

Byggår: Före 1909

Tidigare husnummer:

Historia: Huset byggdes till och renoverades 2010. Huset hade tidigare två skorstenar.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan på dubbel bredd. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya pivothängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är nytillverkade och profilerade enligt äldre utformning. Överstyckena har figursågade konsoler. På taket ligger nytt tvåkupigt lertegel.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:313

Härlidsvägen 4

Byggår: Före 1909

Tidigare husnummer:

Historia: Huset var tidigare ett typiskt bohuslänsk dubbelhus med spröjsade fönster och träpanel.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan på dubbel bredd. Huset står på en grund av råhuggen sten. Fasaden är klädd med asbestcementplattor. Fönstren är pivothängda, ospröjsade enluftsfönster, dvs perspektivfönster. På taket ligger tegelpannor. På tomten ligger även ett mindre, äldre uthus med fasaden klädd av rödmålad panel och taket täckt av korrugerad plåt.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, husets stengrund.

Motivering: Byggnaden präglas i huvudsak av renoveringen under mitten av 1900-talet. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad alternativt i enlighet med den senaste renoveringen.

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 16:3

Härlidsvägen 8, 8B

Byggår: 1929

Tidigare husnummer:

Historia: Huset byggdes till/om 2005. Det mindre huset på fastigheten byggdes år 2000.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med diverse tillbyggnader. Huset står på en grund av råhuggen sten. Fasaden är klädd med ny locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är pivothängda, ospröjsade enluftsfnster. Fönsteromfattningarna är oprofilerade och målade ljusgrå. Huset är förlängt åt norr och tillbyggt åt öster, dels med en vinkelbyggnad i 1½ plan, dels med en lägre tillbyggnad med svagt lutande pulpettak. Entrén har lagts i nordvästra hörnet i en 45 graders tillbyggnad och entrédörren är en nytillverkad pardörr i äldre utformning. På taket ligger tvåkupigt lertegel. På fastigheten finns även en byggnad i en plan på enkel bredd. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är pivothängda, ospröjsade enluftsfnster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. Huset har en altan byggd åt söder.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 16:4

Härlidsvägen 10

Byggår: 1958

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i en plan på enkel bredd med källare. Huset har en cementputsad och målad grund. Fasaden är klädd med vit fjällpanel. Fönstren är vita, sidohängda, ospröjsade en- och tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. Åt söder finns ett tillbyggt uterum. Åt norr finns en nyare tillbyggd förstu med nya spröjsade fönster. På taket ligger tvåkupigt lertegel.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner och övergripande 1960-talskaraktär med de ospröjsade fönstren med fönsterluckor samt den liggande fasadpanelen.

Motivering: Bostadshus med tidstypisk 1960-talsutformning. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 16:5

Härlidsvägen 12

Byggår: 1940

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan med källare. Fasaden är troligen klädd med plastpanel. Grunden är spritputsad. Fönstren är bruna, pivothängda, ospröjsade en- och tvåluftsfönster. Åt söder finns ett uterum.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, övergripande funkiskaraktär med ospröjsade en- och tvåluftsfönster, avsaknad av fönsteromfattningar, flackt tak.

Motivering: Bostadshus med tidstypisk funkisutformning. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 17:1

Härlidsvägen 14

Byggår: 2000-2001

Historia:

Beskrivning: Bostadshus med flera huskroppar med regelstomme på en betonggrund. Fasaden är klädd med ljusgul locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är sidohängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är grågröna, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Enligt fastighetsägaren ville de undvika sprängning så därför utformades huset utifrån bergets form. På tomten finns även ett garage/verkstad byggt 2005 och en vedbod, byggd 2007.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 17:2

Härlidsvägen 16

Byggår: trol 1885 eller tidigare.

Tidigare husnummer: 132 (efter 1870)

Historia: Husnumret dyker upp första gången i församlingsboken 1886 och huset ägdes då av O. Lundin, F. Trampe och F. Larsson. En mängd hyresgäster bytte av varandra under åren i början av 1900-talet, bland dem Johan Gottfrid Runehäll (f. 1864) med hustru Gustava Elisabeth Pålsdotter (f. 1873). Från 1920 hyrde skepparänkan Jakobina Eliasson (f. 1838) med dotter och även kustroddaren Paul Bergström (f. 1886) med hustru och son. Förstukvisten har troligen tidigare varit vänd mot vägen, alternativt har huset saknat förstukvist och enbart haft trappa rakt ut mot vägen.

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan på enkel bredd med vind och källare under del av huset. Fasaden är klädd med gul locklistpanel med profilerad åslist. Huset står på en grund av fältsten. Fönstren är vita, sidohängda, kopplade, spröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är oprofilerade och understycket har en rundbågefris. Entrén går via en förstukvist som är byggd på en betonggrund. Entrédörren är en blåmålad pardörr, klädd med masonitskivor. På taket ligger äldre tvåkupigt lertegel.

Värden att bevara: Husets småskaliga volym och proportioner, fönsterutformningen, fönstrens rundbågefris, husets grundavsaknad av frontespiser.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 17:3

Härlidsvägen 18 A och B

Byggår: 1915 enl fastighetsägaren men hus återfinns på platsen på kartan från 1885 och husnumret dyker upp i församlingsboken 1886.

Tidigare husnummer: ev 131 (efter 1870)

Historia: Huset har tidigare ev inrymt tandläkare, ev varit bryggstuga enligt fastighetsägaren. Enligt församlingsboken ägdes huset i början av 1900-talet av A. Lydén i hus nr 10. En mängd hyresgäster har bott i huset däribland snickaren Johan Wilhelm Ehnebom (f. 1860), skepparänkan Jacobina Eliasson (f. 1838) med dotter och från 1920 hyrde smeden Karl Tobiasson (f. 1869) med familj och Karl Ferdinand Karlsson (f. 1876) med familj. På äldre kartor kan man se att huset hade en liten tillbyggnad i vinkel åt sydost. Huset byggdes till åt öster och renoverades 2010.

Beskrivning: Mindre bostadshus i 1½ plan på dubbel bredd med källare. Huset står på en hög stengrund som är spritputsad och vitmålad. Tillbyggnaden har betong i grunden. Fasaden är klädd med gul locklistpanel med oprofilerad enkel locklist. Fönstren är nya, vita, sidohängda, spröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är grå, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupiga pannor. Vindskivorna är grå, enkla och oprofilerade. Runtomkring huset ligger gatsten. På tomten ligger också en nyare gäststuga, byggt 1984 och ett lusthus, byggt 2010. Huset ligger på bergskanten och omges av en trädgård som avgränsas mot vägen med en häck. Uppfarten till huset är belagd med smågatsten, knott.

Värden att bevara: Husets volym och småskalighet, fönstrens utformning och placering, avsaknad av snickarglädje, husets grund.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har trots nya material ändå mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella tillbyggnader bör utformas och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 20:6

Härlidsvägen 1 A-B

Byggår: 1700-tal eller 1850-tal (enl fastighetsägaren)

Historia: Huset har ursprungligen varit ett mindre bohuslänskt dubbelhus som byggdes till 1990 med vinkelbyggnad samt en hög frontespis som sträcker sig över nock. I huset bodde "Lisa i Härlid" med inneboende Kalle Back med sin häst. På fastigheten finns också en gäststuga, byggd 2004 och en friggebod, byggd 2012.

Beskrivning: Bostadshus med två huskroppar i vinkel varav den ursprungliga är i 1½ plan och den tillbyggda vinkeln i 1 plan med garage under. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med oprofilerad åslist. Fönstren är nya, såväl pivothängda som sidohängda fönster med spröjsindelning. På taket ligger tvåkuptigt lertegel. På husets södra sida är en större glasveranda tillbyggd.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 20:7

Härlidsvägen 3

Byggår: 1909

Tidigare husnummer: hus nr 134 har ungefär legat på denna plats.

Historia: Hus nr 134 står som sillsalteri i församlingsboken 1900-1921 och ägdes av Petrus Johannesson i Rörvik.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan i dubbel bredd. Fasaden är klädd med asbestcementplattor. Fönstren är mestadels blå, sidohängda, ospröjsade tvåluftsfönster. Karmarna är vitmålade. Fönsteromfattningar finns på enstaka fönster, annars saknas de. På taket ligger röda betongpannor. Åt väster är ett större uterum och altan byggda. Åt väster finns också ett taklyft. Huset ligger i en brant sluttning och omges av en mindre trädgård.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner.

Motivering: Byggnaden präglas i huvudsak av renovering under mitten av 1900-talet. Eventuella tillbyggnader bör utföras och placeras i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad.

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 20:8

Härlidsvägen 5

Byggår: 1986

Tidigare husnummer: äldre huset ev 133

Historia: Ett hus, byggt omkring 1899-1900 stod tidigare på platsen och ägdes då av skepparen Herman Johansson (f. 1857). Det huset revs i mitten av 1980-talet pga att det var svårt angripet av husbock. Husbock är sällsynt i Bohuslän. En teori finns att husbocken följt med en last "smittat" virke från Småland. Det nya husets grund byggdes med lecablock, vilket enligt fastighetsägaren vid tiden för bygget möttes med stor skepsis bland byggarna. Det äldre huset som revs var byggt med brädfodrad timmerstomme på en granitgrund. Det finns återgivet på äldre fotografier tagna från Härlidsberget över Grebbestad.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan på dubbel bredd med källare. Huset är uppfört med regelstomme på en grund av lecablock samt putsad och målad grå. Fasaden är klädd med gul locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, nya, pivothängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. Entrén är indragen i en utdragen mittpost. På taket ligger bruna betongpannor.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: --

Grebbestad 20:9

Härlidsvägen 7

Byggår: 2002

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan med källare och vidbyggt garage. Huset står på en putsad betonggrund med skiffer. Fasaden är klädd med ockragul locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita och har spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, och oprofilerade. Understycket har en rundbågefris. På taket ligger glaserade pannor. Åt väster är byggt en altan utmed hela fasaden. Huset ligger i en sluttning och har därför endast en liten trädgård. Trädgården med en stensatt yta vid entrén är avgränsad mot Härlidsvägen med ett sirligt utformat järnstaket.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 30:2

Härlidsvägen 11

Byggår: 1957

Historia: Huset är ett sk ÅSA-hus (Åmåls sågverks AB), vilka kom till platsen monteringsfärdiga. Det lät byggas av fd rektor för Grebbestad Folkhögskola Valdemar Hanesson som före dess bott i tjänstebostaden på folkhögskolan.

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan med källare. Huset står på en putsad betonggrund. Fasaden är klädd med rött fasadtegel. Fönstren är vita, ospröjsade enluftsfnster. Fönstren har inga omfattningar. Huset ligger på bergsslutningen men har en terrasserad trädgård, avgränsad mot vägen med en betongmur.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner husets övergripande 1950-talskaraktär med det röda fasadtegllet och de ospröjsade enluftsfnstren.

Motivering: Bostadshus med tidstypisk 1950-talsutformning. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 30:3

Härlidsvägen 13

Byggår: 1951

Historia: Huset byggdes om år 2000.

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan på betonggrund. Fasaden är klädd med ljusgrå locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, ospröjsade enluftsfnster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger röda betongpannor. Åt söder finns en altan och en tillbyggnad i vinkel. Huset ligger på osprängt berg och har små grönytor. På tomten finns också en friggebod/lekstuga som byggdes 2008.

Värden att bevara: Husets småskaliga volym och proportioner, ospröjsade fönstren, avsaknad av snickarglädje.

Motivering: Bostadshus med tidstypisk 1950-talsutformning. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 30:4

Östra Långgatan 1

Byggår: 1950

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en spritputsad betonggrund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist. Fönstren är nya, vita, sidohängda, kopplade, spröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är ljusgrå, enkla och oprofilerade. Åt väster finns ett tillbyggt framskjutet mittparti. Entrén går via en förstukvist med spritputsad grund och en granittrappa. Trappan har tidstypiskt järnräcke. På tomten finns också en friggebod, byggd 2003.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, avsaknad av dekorationer, den branta takvinkeln, trappräcket.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 30:5

Östra Långgatan 3

Byggår: 1956

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad och vitmålad betonggrund. Fasaden är klädd med beige asbestcementplattor. Fönstren är vita, ospröjsade, sidohängda, kopplade tvåluftsfönster. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Huset omges av en mindre trädgård.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, ospröjsade fönster, avsaknad av dekorationer, den branta takvinkeln.

Motivering: Bostadshus med tidstypisk 1950-talsutformning. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 30:6

Villagatan 6

Byggår: 1889

Tidigare husnummer: 129

Historia: Enligt församlingsboken uppfördes hus nr 129, år 1889 av skeppare Herman Olofsson (f. 1857) och dennes hustru Hanna Elisa Gustavsson (f. 1870). I huset bodde de med sina fyra barn, varav tre av dem emigrerade till Amerika. 1916 flyttade paret och den yngsta dottern till hus nr 133 (Grebbestad 20:8). Det fanns även hyresgäster i huset.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan på dubbel bredd. Huset står på en grund av tuktad fältsten. Fasaden är klädd med vitmålad locklistpanel. Fönstren är nya, vita, sidohängda ospröjsade två- och trelufts-fönster. Fönsteromfattningarna är oprofilerade och målade ljusgrå. Understycket har rundbågefris. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Huset är tillbyggt åt norr.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönsterplacering, husets grund, rundbågefrisen under fönstren.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset har ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 30:7

Villagatan 4

Byggår: 1990

Tidigare husnummer: -

Historia: Bostadshuset renoverades/ byggdes om år 2000. På fastigheten finns också ett förråd, ursprungligen ett förråd, byggt på 1950-talet, renoverat år 2000.

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya och vita och fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger röda betongpannor.

Värden att bevara: -

Motivering: Huset ingår i en värdefull miljö.

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 30:8

Villagatan 2

Byggår: 1864 enl församlingsboken.

Tidigare husnummer: 118 (efter 1870), 116 (före 1870)

Historia: Husnumret dyker upp i församlingsboken 1864 och ägare var då Wilhelm Johansson (f. 1831) och hans hustru Agneta Olsdotter (f. 1834). Även hyresgäster fanns i huset. År 1885 dog Agneta och Wilhelm gifte om sig med Anna Sofia Johansdotter. Wilhelm dog 1914. Huset har under senare tid genomgått renoveringar.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan på dubbel bredd. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är avdelad med en enkelt utformad gördelgesims. Fönstren är nytillverkade sidohängda, kopplade, tvåluftsfönster med smårutor överst i bågen. I södra gaveln sitter kvadratiska gavelsidofönster. Fönsteromfattningarnas över- och understycke är profilerade. Omfattningarna är nytillverkade. Entrén går via en pardörr med överljusfönster åt nordost. Åt sydväst finns det en glasveranda med likadana fönster som i resten av huset. Ovanpå glasverandan finns en balkong vid ett taklyft. I vinkel till bostadshuset ligger det ett uthus/ gäststuga med pulpettak och fasaden klädd med vit locklistpanel. Trädgården som omger huset är upphöjd gentemot gatan med hjälp av en stenmur och avgränsas med ett tätt staket.

Värden att bevara: Husets volym och övergripande tidstypiska utformning med profilerade fönsteromfattningar, fasadpanelen, pardörren med överljusfönster åt öster, det lilla taköverhänget.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset har ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 14:1

Villagatan 1

Byggår: 1897

Tidigare husnummer: oklart

Historia: Huset byggdes om 1965 och 1969. Huset var tidigare ett typiskt nordbohuslänskt dubbelhus med parställda fönster åt gatan. Under 1960-talet inrymdes i källaren en blomsteraffär med dörr åt gatan.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset är uppfört med en timmerstomme på en hög grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är dels nya pivohängda med spröjsindelning, dels äldre ospröjsade tvåluftsfönster. Åt söder finns ett rektangulärt gavelsidofönster samt ett tillbyggt bur-språk på andra våningen i samband med ett större taklyft. Fönsteromfattningarna är enkla och oprofilerade med rundbågefris under fönstren. På taket ligger äldre tvåkupigt lertegel. Entrén går via en förstukvist med eleganta lövsågerier. På tomt finns också ett uthus, byggt 1950, som numera inrymmer pannrum och förråd. Uthuset har pulpettak och fasaden är klädd med rödmålad masonit med locklist.

Värden att bevara: Husets volym, äldre snickerier, förstukvisten, husets grund, uthuset.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset har ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 14:2

Villagatan 3

Byggår: Troligen mitten av 1880-talet.

Tidigare husnummer: ev nr 128

Historia: Om husnumret stämmer är huset troligen byggt i mitten av 1880-talet. Då ägdes huset av Anders Olofsson, boende i hus nr 5 och hyresgäst var bleckslagaren Hans Oskar Stubén(?). 1893 ägdes huset av sjömannen Johan Hilmer Hellsten (f. 1859) och hans hustru Josefina Amalia Johansdotter (f. 1858). Johan Hilmer emigrerade först till Amerika

1906, kom åter 1908 och emigrerade sedan till Nya Zeeland vilket han återvände från 1914.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan. Fasaden är klädd med gul locklistpanel med enkel locklist. Fönstren är såväl äldre spröjsade tvåluftsfönster som ospröjsade, kopplade tvåluftsfönster. I det framskjutna mittpartiet sitter nyare (och ev äldre) fönster med två smårutor i övre delen av bågen. Alla fönstren är vita. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita och oprofilerade. På tomten finns det också ett uthus med pulpettak, gul locklistpanel och enkla brunmålade bräddörrar. I uthuset sitter äldre spröjsade fönster i olika storlekar. Ovanför en av dörrarna ser det ut att tidigare suttit ett överljusfönster. Troligtvis var där tidigare utedass.

Värden att bevara: Husets volym, proportioner och övergripande karaktär, fönsterplacering, uthusets utformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset har ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 14:3

Villagatan 5

Byggår: troligen 1880-tal

Tidigare husnummer: trol 112½

Historia: Husnumret dyker upp i församlingsboken 1886-91 då först smeden Åkermans hustru (hus nr 116) står som ägare. Från 1892 står båtsman no 136 Olof Albin Johansson Munkberg (f. 1858) som ägare. Hyresgäst var bland annat bokbindare Axel Birger Kjellström. Enligt lokalhistorikern Hans Hedängklev inrymde hus nr 112½ ett åkeri som tillhörde hus nr 112 (Grebbestad 14:6, Östra Långgatan 7).

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan på dubbel bredd. Huset har ett framskjutet mittparti åt öster. Huset har en mycket låg grund åt öster. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, kopplade, ospröjsade två- och treluftsfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. På tomten finns också ett större vinkelbyggt uthus med sadeltak. Fasaden är klädd med vita locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är äldre spröjsade

tvåluftsfönster. Huset har dels en ny ytterdörr utan fönster och dels en äldre brädport. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Båda husen ligger på berget.

Värden att bevara: Bostadshusets volym och proportioner, uthusets utformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset har ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 14:8 - "Garvaren"

Bryggerigatan 2

Byggår: 1857 ev tidigare

Tidigare husnummer: nr 103 (före 1870), nr 113 (efter 1870)

Historia: Förste ägare enligt församlingsboken var Niklas Hansson (f. 1792) och dennes hustru Anna Christina Johansdotter (f. 1811). 1867 köptes huset av skräddare Jan Julius Larsson (f. 1842) med hustru Mathilda Elisabeth Andreasdotter (f. 1843). 1875 tar sjömannen Alfred Julius Simonsson (f. 1843) och hans hustru Hulda Elisabeth Pålsdotter (f. 1855) över huset. Där bodde de med sina tio barn. Alfred Julius avled i Amerika 1901 och huset köptes vid något tillfälle av Mikael Thorén. 1902 flyttade änkan och barnen därifrån. Under alla år fanns det hyresgäster i huset. År 1908 köptes huset av Hilmer Gustafsson, jordbruksarbetare (f. 1854)

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan på dubbel bredd med låg grund och lågt väggliv. Huset är byggt med timmerstomme på en granitgrund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya, pivothängda fönster med spröjsindelning. I södra gaveln sitter rektangulära gavelsidfönster och nockfönster utan spröjs. På taket sitter två takfönster. Fönsteromfattningarna är blå, enkla och oprofilerade. På taket ligger betongpannor. Taket har ett litet överhäng. Vindskivorna är blå, enkla och oprofilerade. Även hörnbrädorna är blåmålade. Entrén går via en mindre förstukvist. Åt norr är huset tillbyggt med en mindre tillbyggnad i en plan. Huset har en liten trädgård avgränsad med häck.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det lilla taköverhänget, fönsterplacering.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset har ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 14:6 - Garveriet

Östra Långgatan 7

Byggår: Före 1923, troligen 1880-tal

Tidigare husnummer: 112

Historia: Strax bredvid detta hus låg ett garveri. Huset utgjorde tidigare en statabostad till Persergården.

Beskrivning: Bostadshus i två plan på dubbel bredd. Huset står på en mycket låg grund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är tilläggsisolerad och avdelad med en oprofilerad gördelgesims. Fönstren är vita, kopplade, spröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är ljusgrå, enkla och oprofilerade. I gavelröstena sitter spröjsade lunettfönster. På taket ligger bruna betongpannor. Taket har litet överhäng. Vindskivorna är ljusgrå, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård åt norr och väster samt en grusplan åt öster.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönsterutformning och placering, det lilla taköverhänget, den enkla utformningen.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset är en karaktärsfull och särpräglad byggnad och utgör en viktig beståndsdel i den tätbebyggda miljön mellan Övre och Östra Långgatan. Dess historik höjer det kulturhistoriska värdet.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 14:4

Villagatan 7

Byggår: 1935 (värderingsår)

Historia: Huset renoverades dels på 1980-talet och dels 2009. På 1980-talet satte man t ex svarta plåtdetaljer vid fönster och vindskivor. År 2009 gjorde man en omgestaltning av huset genom att man bytte ut fasad, fönster, plåtdetaljer samt

byggde till glasverandan åt väster och förstun åt söder. På andra våningen var det tidigare en lägenhet.

Beskrivning: Bostadshus i 1 ½ plan med källare. Huset står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är tilläggsisolerad och klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, nya, sidohängda, kopplade, spröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är nytillverkade och har kannellyrer på sidostyckena samt rundbågefris på understycket. Fönstren i glasverandan är nytillverkade och har romber överst i bågen. I norra gaveln sitter rektangulära, ospröjsade gavelsidofönster. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård, avgränsad mot gatan med häck.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkel, takkupan med lunettfönstret, gavelsidofönstren.

Motivering: Byggnaden har genomgått en del omfattande förändringar. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 14:5

Östra Långgatan 5

Byggår: 1929

Tidigare husnummer: (112b, tidigare byggnad)

Historia: Huset lär ursprungligen ha varit ett stall/ fähus tillhörande en gård. Därefter har det varit snickeri, möbelsnickeri, måleri och efter att tillbyggnad gjordes, en bilverkstad och billackering samt rörlager. Numera inrymmer byggnaden två garage, en lagerlokal/ ett magasin samt ett lunchrum på andra våningen.

Beskrivning: Lagerlokal/ garage i delvis två plan. Fasaden är klädd med gul locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist. Fönstren är ospröjsade olika typer av fönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger röd, korrugerad plåt. Tillbyggnaden är byggd av betongsten.

Värden att bevara: Byggnadens verksamhetsbetonade karaktär, bl a avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset har ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 14:7, 14:9

Bryggerigatan 4

Byggår: 1863 enl församlingsboken

Tidigare husnummer: 110 (före 1870) 111 (efter 1870)

Historia: Förste ägare enligt församlingsboken var Båtskeppare Isak Johansson och hans hustru Britta Eliasdotter, som flyttade hit med sina två barn, år 1863 från Klarkälla på Rörvik. Redan 1867 flyttade paret vidare till hus nr 51 där de blev hyresgäster. Ny ägare till huset blev Fredrik Larsson i Arendal (f. 1828). År 1878 flyttade han in i huset tillsammans med sin familj, hustru Anna Stina Johansdotter (f. 1827) samt parets tre barn. De avled 1910 respektive 1909 och ny ägare blev Karl Viktor Willbrandt, bokhållare (f. 1872). I frontespisen har det tidigare suttit parställda tvåluftsfönster och likaså på nedre plan där det idag sitter ett bredare pivotfönster.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare (troligen endast under del av huset). Huset står på en putsad grund. Fasaden är klädd med gul locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya, pivothängda, vita fönster med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita och oprofilerade med rundbågefris nedtill. I gavlarna sitter triangulära gavelsidofönster. På taket ligger enkupigt lertegel. Vindskivorna samt takfotslisterna är vita, oprofilerade och figursågade. Fastigheten 14:9 utgörs av trädgården till bostadshuset på 14:7. Där finns också ett uthus.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, de parställda fönstren, snickarglädjen, byggnadens panel samt äldre dörrar, fönster och ursprungliga yttre snickerier. Vid byte av dessa detaljer bör nya utföras i samstämmighet med originalet.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Huset har ett kulturhistoriskt värde som ingående i en värdefull miljö. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 2:161, 2:251

Bryggerigatan 6

Byggår: Sent 1800-tal

Tidigare husnummer: ev 111½ (efter 1870)

Historia: Huset har tidigare inrymt pensionat som gick under namnet Walls pensionat. Damen som drev pensionatet hette

Karin Eliasson. Huset har byggts om och till vid flera olika tillfällen. Enligt nuvarande fastighetsägaren uppgav Karin Eliasson att det ska finnas en vägg kvar från 1800-talet. 1961 drogs det in vatten och värme. En matsal byggdes till och sedan byggdes en sommarveranda utanpå matsalen. På husets norra sida har också ett framskjutet mittparti blivit byggt. Nuvarande ägare köpte huset 1971 och då isolerade de huset samt gjorde om verandan till ett rum med färre fönster samt lade till en källare. Huset finns dokumenterat på äldre foto när matsalen var byggd men inte sommarverandan. Huset hade då spröjsade fönster, åtta rutor i varje båge på andra våningen och tre rutor i varje båge på nedre våningen. I matsalen satt korspostfönster. I gavlarna satt spröjsade rektangulära gavelsidofönster. Taklyftet åt Östra Långgatan var inte byggt vid fototillfället.

Beskrivning: Numera bostadshus i 1½ plan med källare. Den äldre grunden består av kvaderhuggen granit och de senare tillbyggda delarna har putsad betonggrund. Fasaden är klädd med beige plastfasad. Fönstren är ospröjsade två-, tre- och fyrlufts-fönster. I den tidigare sommarverandan sitter spröjsade tvålufts-fönster med tre rutor i varje båge. Fönstren har inga omfattningar. På taket ligger enkupigt lertegel.

Värden att bevara: Matsalstillbyggnadens volym och proportioner.

Motivering: Byggnaden har utseendemässigt förändrats mycket sedan byggåret men har en kulturhistorisk förankring i samhället.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 31:5

Östra Långgatan 8

Byggår: 1939

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av vitmålad betongsten. Fasaden är klädd med beige locklistpanel med rundad locklist. Fönstren är vita, ospröjsade, äldre två- och trelufts-fönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och ofilerade. På gaveln sitter ett rektangulärt fönster i nock samt större rektangulära gavelnsidofönster. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och ofilerade, formade vid takfoten.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning, gavelnsido- och nockfönstren.

Motivering: Huset är välbevarat. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 31:1

Villagatan 9

Byggår: 1947

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad och målad betonggrund. Fasaden är klädd med vit plastklädsel. Fönstren är mestadels sidohängda, ospröjsade tvåluftsfönster. Fönstren har inga omfattningar. I nocken sitter rektangulära, ospröjsade fönster. På tomten finns också ett uthus/ carport, byggd 2008.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkel, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning, den tidstypiska förstukvisten med de runda pelarna som bär upp balkongen.

Motivering: Huset är relativt välbevarat. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 23:1

Villagatan 8

Byggår: 2008

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med regelstomme. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya, vita pivothängda. På taket ligger röda betongpannor.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 23:2

Östra Långgatan 4

Byggår: 1925

Historia: Huset är under renovering/ omgestaltning. Enligt den äldre grunden var huset tidigare mycket mindre.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan. Huset står delvis på en äldre grund av kvaderhuggen granit, delvis på plintar. Fasaden är klädd med locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är pivothängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är enkla och oprofilerade. Huset var vid dokumentationstillfället mestadels omålat. I gavlarna sitter kvadratiske gavelsidofönster. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är enkla och oprofilerade.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 23:3

Östra Långgatan 2

Byggår: Troligen 1890 (enl församlingsboken)

Tidigare husnummer: nr 130

Historia: Enligt församlingsboken var husets förste ägare Israel Andreasson (f. 1831) boende i huset från år 1890. Husets nedre botten är enligt fastighetsägaren dock ännu äldre men husnumret återfinns inte i församlingsboken. Eventuellt fick huset inte nummer förrän år 1890 eftersom det låg i utkanten av Grebbestad. Huset har vid något tillfälle blivit påbyggt. Entrén var tidigare på gaveln. På tomten finns ett uthus som tidigare inrymde en smedja och stall. Det byggdes om 1968. Ägare före nuvarande hette Karlsson.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med en stomme av tegel, murad med lera, på nedre plan och regler på övre. Huset står på en torpargrund. Fasaden är klädd med grå locklistpanel med profilerad åslist. Några av fönstren är pivothängda med spröjsindelning och några är sidohängda tvåluftsfönster. De är vitmålade. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger enkupiga betongpannor. Uthuset som numera fungerar som gäststuga är delvis byggt med kvaderhuggen granit, timmer och regler. Husen omges av en trädgård som är delvis stenbelagd samt avgränsad mot gatan med häck.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning, uthuset och dess utformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad. Uthuset är välbevarat och har ett stort kulturhistoriskt värde i och med sin tidigare funktion.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III (bostadshuset), klass I (uthuset)

Grebbestad 23:16 - "Överdraget"

Villagatan 10

Byggår: Omkring 1963

Historia: Huset har varit sambandscentral för telegraf och telefon och har även inrymt bostäder för televerkets personal. 1963 ersattes ett provisoriskt stationshus med en permanent byggnad. Byggnaderna har byggts om något invändigt i samband med teknikskifte. 1975 ansöktes om att få byta fasadbeklädnad från puts till plattor av typen Granul.

Beskrivning: På fastigheten finns två sammanbyggda huskroppar som har inrymt stationsbyggnad samt personalbostäder samt en friliggande garagebyggnad. Fönstren är ospröjsade, vita tvåluftsfönster. Fönsteromfattningar saknas.

Värden att bevara: Byggnadernas verksamhetsbetonade karaktär, avsaknad av dekorationer, putsade fasader, ospröjsade fönster.

Motivering: Byggnaderna är välbevarade och minner om telefonteknikens utveckling.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 31:2

Villagatan 11

Byggår: 1947

Historia: Huset har byggts till/renoverats 2009.

Beskrivning: Bostadshus i 1 0 plan med källare. Huset står på en putsad betonggrund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya, vita pivothängda med korspostindelning. Fönsteromfattningarna är profilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är gulmålade och formade vid takfoten. Entrén som ligger på husets norra sida har breddats.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 31:3

Villagatan 13

Byggår: 1950

Historia: Huset var vid dokumentationen under renovering. Huset brukades som åretruntbostad fram till 1994. Därefter var det fritidsboende. När renoveringen är klar ska huset åter igen brukas som åretruntbostad.

Beskrivning: Bostadshus i 1 ½ plan med källare. Huset står på en spritputsad grund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, pivothängda utan spröjsindelning. I ena gaveln sitter rektangulära gavelsidofönster. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Åt väster finns en tillbyggd glasveranda/burspråk.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 31:4

Villagatan 15

Byggår: 1951

Historia: Ungefärlig plats för tidigare bryggeri.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad grund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med oprofilerad locklist. Fönstren är vita, pivothängda utan spröjsindelning. I nocken sitter lunettfönster. Fönsteromfattningarna är enkla, oprofilerade och målade blå. Åt söder finns en större altan. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, formade vid takfoten.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning, den tidstypiska förstukvisten med de runda pelarna som stöttar balkongen.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 31:6

Esplanaden 8

Byggår: 1939

Historia: Ungefärlig plats för tidigare bryggeri.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset är byggt med stående plankstomme på en putsad betonggrund. Fasaden är klädd med gul aluminiumklädsel. Fönstren är vita två- och treluftsfönster med spröjsindelning. Åt söder finns ett taklyft och åt norr en takkupa. På taket ligger tvåkupigt lertegel. På tomten finns också ett garage, byggt 2005, vilket ersatte ett äldre garage som revs 2003.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:160

Bryggerigatan 8

Byggår: troligen i slutet av 1800-talet

Tidigare husnummer: 111½

Historia: Bostadshuset inrymde tidigare stall. Husnumret dyker upp i församlingsboken 1886-1891 och då står Mikael Thorén (boende i hus nr 93) som ägare. Han hyr sedan ut huset i slutet av 1890-talet och början av 1900-talet. Från 1920 hyrde Lars T W Westling huset och använde det som stall och upplag under den första tid, då han drev ägghandel. Senare etablerade sig Westling som grosshandlare och ägghandlare på Övre Långgatan 4-6. Westling var dotterson till Torin Persson. Karin Eliasson som drev Walls pensionat bodde i huset sedan hon pensionerat sig.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är målade blå och har spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Huset har förhöjt väggliv. Huset omges av en större trädgård avgränsad mot gatan med en häck. Åt väster finns en altan.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det förhöjda vägglivet, fönstrens utformning, uthuset.

Motivering: Byggnaden är relativt välbevarat. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskarakteristik.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 2:272

Bryggerigatan 15

Byggår: 1932 (efter foto)

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av betongsten. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med rundad locklist. Fönstren är vita, sidohängda, ospröjsade två- och trelufts-fönster. Fönsteromfattningarna är enkla, oprofilerade och rödmålade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset har balkong åt väster och burspråk åt söder.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer, takfotens utformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 2:278

Bryggerigatan 17

Byggår: 1934

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan. Fasaden är klädd med beige locklistpanel. Fönstren är mestadels vita, sidohängda, ospröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är enkla och oprofilerade och målade i en mörkare gulbeige kulör. Åt norr finns en glasad förstu med balkong ovanpå med tidsenligt plåträcke. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård, avgränsad mot vägen med ett staket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning, balkongens plåträcke.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:268

Bryggerigatan 19

Byggår: Troligen 1921 (nybyggnadsår), 1930 (värderingsår)

Historia: Detta hus lät uppföras av sonson till Torin Persson, Tuve Persson efter att hans far ärvt en jordlott efter faderns dödsbo. Tuve byggde även en ladugård som låg på backarna mellan nuvarande Hällegatans östligaste del och Bryggerigatan. År 1928 brann denna ladugården ner och han lät uppföra en ny 1929. Tuve avled dock strax därefter och han efterlämnade hustrun Maria och flera barn.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med vit plast/aluminiumpanel. Fönstren är mestadels sidohängda, ospröjsade och blåmålade. Fönstren har inga omfattningar. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Entrén går via en tillbyggd för-

stu med en 1960-tals ytterdörr. Huset omges av en trädgård som tidigare har avgränsats mot vägen med ett staket.

Värden att bevara: Granitgrunden

Motivering: Huset har förändrats mycket sedan tillkomsten.

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:279

Bryggerigatan 13

Byggår: 1935

Historia: Huset byggdes om/till 2002. På platsen låg mellan åren 1880-1892 en träkyrka.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset har en stomme av stående plank och står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med grå locklistpanel med enkel oprofilerad locklist. Fönstren är vita och pivothängda utan spröjsindelning. På tomten finns även en redskapsbod/vedbod, byggd 1935.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:275

Bryggerigatan 11

Byggår: 1962

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 2 plan. Fasaderna är klädda med gult fasadtegel. Fönstren är ospröjsade, pivothängda, vitmålade fönster. Balkong och entré är indragen i fasaden. Garaget är inbyggt i huset. På taket ligger betongpannor. Huset omges av en trädgård som inte är avgränsad mot gatan.

Värden att bevara: Husets volym, proportioner och allmänna utformning, det gula fasadteglet, fönstrens utformning, garageporten och ytterdörren samt balkongens smidda räcke.

Motivering: Huset är mycket välbevarat men ett apart inslag i miljön. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 2:276

Östra Långgatan 10

Byggår: 1967

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan på en betonggrund. Fasaden är klädd med rött fasadtegel. Fönstren är ospröjsade och omfattningar saknas. På taket ligger bruna betongpannor. Garaget är sammanbyggt med huset och dess fasad är klätt med blåmålad träpanel. I den stora trädgården finns ett fornminne i form av en rest sten. Trädgården är avgränsad mot gatan och grannfastigheterna med ett brunmålat spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym, proportioner och allmänna utformning, det röda fasadteglat, fönstrens utformning, portar och dörrar.

Motivering: Huset är välbevarat men ett apart inslag i miljön. Eventuella förändringar bör ändå utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 2:277, 2:248

Östra Långgatan 14

Byggår: 1936

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad grund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med rundad locklist. Fönstren är sidohängda, kopplade, vita, ospröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och of profilerade. Vindskivorna är vita, of profilerade och formade vid takfoten. Entrén går via en förstu med balkong ovanpå med träräcke. Huset omges av en trädgård avgränsad mot grannfastigheterna med häck.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 2:249

Östra Långgatan 18

Byggår: 1961

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad grund. Fönstren är vita och pivothängda. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och of profilerade. På taket ligger röda betongpannor. Ett garage är vidbyggt. Åt öster är ett större uterum vidbyggt.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 8:3

Östra Långgatan 18

Byggår: 1932

Historia: Huset har tidigare haft lunettfönster i nocken.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av betongsten. Fasaden är klädd med vit plast/aluminiumpanel. Fönstren är sidohängda, kopplade, spröjsade, blåmålade tvåluftsfönster. Fönstren har inga omfattningar. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och of profilerade. Huset omges av en trädgård med fruktträd. Trädgården avgränsas mot gatan och grannfastigheterna med häckar och ett tidsenligt järnstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det brutna taket, frontespisen, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning och placering, järnstaketet.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 8:2

Östra Långgatan 20

Byggår: 1937

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad grund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är tilläggsisolerad. Fönstren är vita, sidohängda, kopplade, nyare spröjsade tvåluftsfönster. På norra gaveln sitter rektangulära gavelsidofönster ochnockfönster. På södra gaveln sitter ett nockfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger röda betongpannor. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård som avgränsas mot gatan och grannfastigheterna med ett vitt spjälstaket. Uppfarten är belagd med smågatsten.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning och placering.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:240

Storgatan 4

Byggår: 1932

Historia: På foto från 1932 ses grunden byggd.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, sidohängda, kopplade, spröjsade tvåluftsfönster. I nocken sitter ett lunettfönster. Fönsteromfattningarna är enkla, oprofilerade och blåmålade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård som avgränsas mot gatan med ett vitt spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det brutna taket, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning

och placering, lunettfönstren i nocken, den öppna förstukvis-
ten med balkong ovanpå.

Motivering: Huset är välbevarat. Eventuella förändringar bör
utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 2:280

Bryggerigatan 9

Byggår: 1935

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på
en grund av betongblock. Fasaden är klädd med locklistpanel
med rundad locklist. Fasaden är målad i en gulockra kulör.
Fönstren är sidohängda, vita, spröjsade tvålufts-fönster. I för-
stun sitter det spröjsade fönster där översta rutan är delad
även vertikalt. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och opro-
filerade. På husets västra gavel sitter små, rektangulära gavelsi-
dofönster samt ett större nockfönster. På östra gaveln sitter
nockfönster. Vindskivorna är vita, oprofilerade och formade
vid takfoten. Huset omges av en trädgård, avgränsad mot ga-
tan med ett spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det
brutna taket, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning
och placering.

Motivering: Huset är välbevarat. Eventuella förändringar bör
utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 33:2

Bryggerigatan 1, 5-7

Byggår: 1957, 2008

Historia: På platsen låg tidigare ladugårdar tillhörande Perse-
lagården som revs för att ge plats åt hyreshusen. Perselagården
lät byggas av Torin Persson som under andra hälften av 1800-
talet kom från Nästegård till Grebbestad för att etablera sig.
Manhuset till gården låg vid nuvarande Snappegatan 7. Han
ägede även andra byggnader omkring nuvarande Snappegatan.
Torin Persson bedrev också handelsbod. Efter Torin Perssons
död drevs lantbruket vidare av dödsboet och sedan utarrende-
rat. Den siste arrendatorn var Allan Dyberg som 1941 lät av-
yttra boskap och lösöre vid en stor auktion. En tid efter Dy-

bergs auktion köptes Persegården av Tanums kommun. Den tidigare jordbruksmarken bebyggdes med bostadshus och planterades med barrskog. Fotbollsplanen Siljevi anlades också på den tidigare jordbruksmarken.

Beskrivning: Två hyreshus i 2½ plan med källare. Husen står på en grund av putsad betong och fasaderna är klädda med gult fasadtegel. Gaveln på ena huset, mot söder är målad med en rödockra kulör. Fönstren är vita, pivothängda utan spröjsindelning. På vindarna har frontespiser respektive ett taklyft byggts för att förstora vindsvåningarna. Balkongerna är infällda och har tidsenligt vitmålat plåträcke. På det södra hyreshusets norra gavel sitter tidsenliga utkragade fönster. Under senare år (2008) har ännu ett hyreshus byggts öster om de äldre hyreshusen. Det huset har 1½ plan och fasaderna är putsade samt målade grå och vita.

Värden att bevara: Det gula fasadtegllet, balkongernas utformning med plåträcke, fönstrens utformning utan spröjsindelning.

Motivering: De äldre byggnaderna har förändrats något, men har mycket av sina ursprungliga tidskaraktärer bevarade. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husens ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II (husen byggda 1957)

Grebbestad 33:5

Östra Långgatan 9

Byggår: 1957

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad och gråmålad grund. Fasaden är klädd med vita asbestcementplattor. Fönstren är sidohängda, vita, kopplade, ospröjsade trelufts-fönster. Fönstren har inga omfattningar. Huset har ett taklyft utmed hela östra takfallet. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Huset omges av en trädgård avgränsad mot gatan och grannfastigheterna med en hög häck samt ett omålat spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning utan spröjs, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 33:6

Östra Långgatan 11

Byggår: 1962

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad och gråmålad grund. Fasaden är klädd med gul plast/aluminiumpanel. Fönstren är såväl sidohängda, kopplade, ospröjsade tvåluftsfönster samt ospröjsade enluftsfönster. Fönstren är vita. Fönsteromfattningarna är bruna, enkla och oprofilerade. Ytterdörren är tidsenlig med blåstrat glas i smala rutor i överdelen, samt brunmålad. Även hörnbrädorna och vindskivorna är bruna. På taket ligger röda betongpannor. Huset omges av en trädgård som är avgränsad mot gatan med ett brunlaserat spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning, avsaknad av dekorationer, tidstypiska fasad- och takmaterial, järnräcket, ytterdörrens utformning.

Motivering: Huset är relativt välbevarat. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 33:7

Östra Långgatan 13

Byggår: 1984

Historia: Huset byggdes om 1992.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan utan källare. Huset står på en betonggrund. Fasaderna är klädda med vit locklistpanel med profilerad åslist. Huset är tilläggsisolerat. Fönstren är parställda, nya, sidohängda, vita, ospröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger röda betongpannor. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård som avgränsas mot gatan med ett vitt spjälstaket. Intill huset är ett garage byggt med vit locklistpanel och blåmålade, sidohängda garageportar.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 24:6

Östra Långgatan 15

Byggår: 1979

Historia: På platsen låg tidigare den sk Bockelagården. Denna byggnad fanns ännu kvar under 1940-talet. Rivningsår okänt. Den användes till virkesupplag för Axel Karlssons trävaruaffär. Bockelagården nyttjades även av Karolin Asplund för hennes kor. Användningen av Bockelagården verkar ha följt på att mark och byggnader vid nuvarande Övre Långgatan 4-6 av ägaren togs i anspråk för annat ändamål.

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan, ett typhus med regelstomme på betongplatta, med valmat tak, vit fasadpanel och ospröjsade fönster.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 24:7

Östra Långgatan 17

Byggår: 1936

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad grund. Fasaden är tilläggsisolerad och klädd med vit locklistpanel med profilerad locklist. Fönstren är nya, vita, pivothängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och of profilerade. I norra gaveln sitter mindre rektangulära gavelsidofönster. På båda gavlarna sitter mindre rektangulära nockfönster. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och of profilerade. Åt väster finns ett tillbyggt uterum.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning, stentrappan, den branta takvinkeln.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 24:8

Storgatan 2

Byggår: 1933

Historia: Huset har sedan 1975 använts som fritidsbostad.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med plankstomme på en grund av putsad granit. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med rundad locklist. Fönstren är vita, sidohängda, ospröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är enkla, oprofilerade och målade i en grön kulör. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita och formade vid takfoten. På husets ena gavel finns en köksingång via ett bislag. Båda entréerna har granittrappor och målat järnräcke. Huset omges av en trädgård avgränsad mot grannfastigheterna med ett vitt spjälstaket och häck. In till trädgården kommer man genom en tidstypisk järngrind, grönmålad.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner och dess 1930-tals karaktär med ospröjsade fönster, de tidstypiska grindarna, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 2:170

Pilgatan 1

Byggår: 1932

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya, beige med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna har bågformat understycke, i övrigt enkelt och oprofilerat. Takfoten är figursågad. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:169

Pilgatan 3

Byggår: 1936

Historia:

Beskrivning: Mindre bostadshus i 1½ plan. Huset står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med blå locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är tilläggsisolerad.

Fönstren är sidohängda, kopplade, spröjsade tvåluftsfönster.

Fönsteromfattningarna är vita, enkla och of profilerade. På taket

ligger tvåkupigt lertegel. vindskivorna är vita, of profilerade och

formade vid takfoten. Entrén går via en öppen förstukvist med

figursågat räcke. Huset omges av en trädgård som är avgränsat

mot gatan med ett vitt spjälstaket. På tomten finns även två

mindre uthus med valmade tak, blå locklistpanel.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, den branta takvinkeln, granitgrunden, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 2:225

Pilgatan 8

Byggår: 1923

Historia: Huset var ursprungligen ett hus på enkel bredd med sadeltak. Vid något tillfälle har huset breddats och fått valmat tak.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Fasaden är

klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är kopplade, vita ospröjsade en- och tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är mörkblå, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Entrén går via en öppen förstukvist med detaljrika lövsågerier.

Värden att bevara: Avsaknad av dekorationer, fönstrens placering.

Motivering: Byggnaden har förändrats, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 25:6

Pilgatan 6

Byggår: Värderingsår 1929

Historia: Ursprungliga förstun var något mindre. Fönstren var tidigare spröjsade.

Beskrivning: Mindre bostadshus i 1½ plan på enkel bredd med källare. Huset står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya, sidohängda, ospröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Entrén går via en tillbyggd förstu och en trätrappa. Huset omges av en mindre trädgård som avgränsas mot gatan med ett vitt spjälstaket och mot grannfastigheterna med häck.

Värden att bevara: Husets karaktär med enkla fasader utan dekorationer, volym och proportioner, den branta takvinkeln.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 25:5

Pilgatan 4

Byggår: 1933

Historia: Fönstren var tidigare spröjsade.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Fasaden är klädd med vit plastpanel (lavellaspont). Fönstren är sidohängda, kopplade, ospröjsade, vita tvåluftsfönster. På västra gaveln

sitter rektangulära gavelsidofönster. Fönsteromfattningarna är enkla, oprofilerade och målade i en grågrön kulör. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, oprofilerade och formade vid takfoten. Entrén går via en trappa med tidsenligt järnräcke och en tidsenlig dörr med skärmtak över. Huset omges av en mindre trädgård, avgränsad mot gatan av ett vitt spjalstaket.

Värden att bevara: Husets enkla karaktär med fasader utan dekorationer, volym och proportioner, den branta takvinkeln, järnräcket.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 25:4

Pilgatan 2

Byggår: 1927

Historia: Förstun har tillkommit efter byggnadsåret, troligtvis 1988 då en ombyggnation skett.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med locklistpanel med rundad locklist och målad med en gulockra kulör. Fönstren är nya, sidohängda, spröjsade, vita två- och tre-lufts-fönster. På västra gaveln sitter mindre rektangulära gavel-sidofönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofile-rade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, oprofilerade och formade efter takfoten. Entrén går via en för-stu, en ny röd ytterdörr och en trätrappa. Huset omges av en trädgård som är avgränsad mot gatan av ett vitt spjalstaket.

Värden att bevara: Husets enkla karaktär med fasader utan dekorationer, volym och proportioner, den branta takvinkeln, fönstrens utformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 25:1

Storgatan 1

Byggår: 1954

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad betonggrund. Fasaden är klädd med vit plast/aluminiumpanel. Fönstren är bruna, ospröjsade enlufts-fönster. Fönstren har inga omfattningar. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. På östra gaveln finns en balkong med rött korrugerat plåträcke. Entrén går via en hög betongtrappa med tidsenligt järnräcke. Huset omges av en trädgård som är avgränsad mot Pilgatan med en häck.

Värden att bevara: Avsaknad av dekorationer, fönstrens utformning, järnräcket.

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 25:2

Repslagaregatan 1

Byggår: 1975

Historia:

Beskrivning: Huset är ett färdigmonterat Nässjöhus i 1½ plan med torpargrund. Fasaden är klädd med såväl vitt mexitegel samt brunmålad liggande och stående panel. Fönstren är vita med spröjsindelning och omges av vita fönsterluckor. På taket ligger svarta betongpannor. Överbyggd balkong på gaveln och vidbyggt garage och snickarbod. Husets ägare är permanentboende sedan 1994. Huset omges av en trädgård avgränsad mot gatan med häckar och en delvis stensatt slänt med buskar.

Värden att bevara: Husets tidstypiska utformning.

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 25:7

Repslagaregatan 1B

Byggår: 1993

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan utan källare, byggd med regelstomme på betongplatta. Fasaden är klädd med vit plast/aluminiumpanel. Fönstren är vita, pivothängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. Entrén går via en öppen förstukvist med figursågat räcke. På taket ligger röda betongpannor. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård.

Värden att bevara: Husets tidstypiska utformning.

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 25:8

Repslagaregatan 3

Byggår: 1920

Historia: Tillbyggnaden på huset tillkom 1968.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare och en tillbyggd yngre del med flackt tak. Äldre delen av huset står på en grund av kvaderhuggen granit, den nya delen står på en putsad betonggrund. Fönstren är mestadels nya, vita, pivothängda fönster utan spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. Åt söder finns ett taklyft och en förstu med flackt tak belagt med grön plåt. Takfoten är figursågad. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset omges av en mindre trädgård som är avgränsad dels med vitt spjälstaket, dels med häck.

Värden att bevara: Ursprungliga huskroppens enkla utformning och karaktär, tillbyggnadernas 1960-talsutformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats sedan byggåret pga tillbyggnaderna, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Kontrasten mellan ursprungliga huskroppen och tillbyggnaderna gör huset läsbart.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 25:3

Repslagaregatan 5

Byggår: 1974

Historia: Huset är byggt på ett område som tidigare kallades Kockebackarna.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset är byggt med regelstomme på en putsad grund av lecablock. Fasaderna är klädda med ljusgrå lockpanel. Fönstren är ospröjsade och pivothängda samt målade i en klarblå kulör. Fönstren har inga omfattningar. På taket ligger bruna betongpannor. Vindskivorna är oprofilerade och målade klarblå. Till huset är vidbyggt ett garage med pulpettak.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:234

Repslagaregatan 6

Byggår: 1929

Historia: Huset har genomgått renovering på senare år. Burspråket fanns inte med ursprungligen.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Husets grund är putsad. Fasaderna är klädda med vit locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist. Fönstren är mestadels nya, sidohängda med spröjsar men det finns även pivothängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Huset omges av en trädgård mestadels bestående av stenbeläggning och grus. Den är delvis avgränsad med vitt spjälstaket.

Värden att bevara: Husets enkla karaktär med fasader utan dekorationer, spröjsade fönster jämnt placerade.

Motivering: Byggnaden har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Äldre foto på Grebbestad 2:229, 2:231.
Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

Grebbestad 2:229, 2:231

Repslagaregatan 4

Byggår: 1920

Historia: Fönstren var tidigare korspostfönster och målade i en mörkare kulör än fasaden.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan. Huset står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med ljusgul locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist. Fönstren är nya, kopplade, spröjsade, vita tvåluftsfönster. I glasverandan mot Repslagaregatan sitter äldre småspröjsade fönster med enkelglas. I nocken på båda gavlarna sitter lunettfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkuptigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset har två entréer, en via glasverandan åt gatan och en köksingång åt trädgården mot öster. Huset omges av en trädgård som avgränsas mot gatan med ett vitt spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, övergripliga 1920-talskaraktär med brutet tak, spröjsade fönster, verandan med dess smårutiga fönster, lunettfönstren.

Motivering: Byggnaden har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 2:182, 181

Thoréngatan 2

Byggår: 1946

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Fasaden är klädd med gulockra locklistpanel med enkel, oprofilerade locklist. Fönstren är sidohängda, ospröjsade två- och treluftsfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger bruna betongpannor. Vindskivorna är vita, oprofilerade och formade efter takfoten. Entrén går via en för-

stu med balkong ovanpå. Huset omges av en trädgård, avgränsad mot gatan med ett brunlaserat spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, enkla fasader utan dekorationer, ospröjsade fönster.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 11:7

Thoréngatan 4

Byggår: 1962

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad betonggrund. Fasaden är klädd med gult fasadtegel. Fönstren är sidohängda, vita, ospröjsade tvåluftsfönster. Fönstren har inga omfattningar. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Ett större uterum är byggt åt sydväst. Huset omges av en trädgård som är avgränsad mot gatan med en häck.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det gula fasadteglet, de ospröjsade fönstren, smidesracket, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 11:8

Thoréngatan 6

Byggår: 2007

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med en vinkelbyggnad i 1 plan. Huset är ett typhus byggt med regelstomme på en betongplatta. Fasaden är klädd med träpanel och fönstren är vita och pivothängda med spröjsindelning. På taket ligger svarta betongpannor. Huset omges av en trädgård, avgränsad mot gatan med en häck.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 11:4

Storgatan 7

Byggår: 1969

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan med källare. Huset är ett typhus, byggt med regelstomme på en putsad betonggrund. Fasaden är klädd med träpanel och fönstren är ospröjsade, vita och pivothängda. Fönsteromfattningarna är enkla, oprofilerade och målade grågröna. Åt söder är en större altan byggd. Huset omges av en trädgård avgränsad mot gatan med ett spjälstaket och mot grannfastigheterna med häck och spjälstaket.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 11:3

Storgatan 5

Byggår: 1938

Historia: Huset byggdes om 2004, troligtvis tillkom då taklyftet.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad och vitmålad grund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är tilläggsisolerad. Fönstren är nya, vita, pivothängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är ljusgrå, enkla och oprofilerade. Huset har ett tillbyggt burspråk åt öster och ett taklyft med balkong ovanpå förstukvisten åt norr. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård, avgränsad mot gatan med ett vitt spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, avsaknad av dekorationer.

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 11:2

Storgatan 3

Byggår: 1937

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset är uppfört med en stomme av stående plank på en grund av betongblock. Fasaden är klädd med ljusgul locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya, vita, pivothängda fönster med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är enkla, oprofilerade och grönmålade. Knutbrädorna är också de grönmålade. Husets entré ligger på gaveln och går via en öppen förstukvist. Åt gatan har huset ett burspråk med balkong ovanpå. Huset omges av en trädgård som är avgränsad mot gatan med en häck.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, avsaknad av dekorationer.

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:228

Repslagaregatan 2

Byggår: 1928

Historia: Huset omgestaltades från sitt ursprungliga utseende 1967. Ursprungligen var huset mer likt grannfastigheten på Repslagaregatan 4, Grebbestad 2:229. Huset har vid omgestaltningen förlängts åt öster, fått mexitegel som beklädnad istället för träpanel och nya fönster. Det har också byggts till i vinkel mot förlängningen.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på putsad och vitmålad betonggrund. Fasaden är klädd med vit mexitegel och gavelröstena är klädda med liggande mörkt laserad träpanel. Fönstren är mörkbruna, ospröjsade enlufts-fönster, troligen pivothängda. På norra takfallet sitter dels en äldre liten takkupa, dels två nyare takfönster. Fönstren har inga omfattningar men däremot brunmålade fönsterluckor. På taket ligger bruna betongpannor. Vindskivorna är mörkbruna, enkla och oprofilerade. Huset omges av en sluttande trädgård, avgränsad mot gatan med en häck.

Äldre foto på Grebbestad 2:228 innan huset omgestaltades. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

Värden att bevara: -

Motivering: Byggnaden präglas i huvudsak av ombyggnader/renoveringar.

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 8:15

Storgatan 6

Byggår: Värderingsår 1940

Historia: På västra gaveln satt tidigare ett treluftsfönster där det nu sitter två fönster.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en slammad och målad betonggrund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist. Fönstren är nya, vita, pivohängda fönster med spröjsindelning. På västra gaveln sitter rektangulära gavelsidofönster samt ett nockfönster. Fönsteromfattningarna är blåmålade, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Entrén går via en öppen förstukvist med betongtrappa. Ovanför förstukvisten finns en balkong vid en frontespis. En altan är tillbyggd på husets västra sida. Huset omges av en trädgård avgränsad mot gatan med ett vitt spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, förstukvisten med balkong, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Grebbestad 8:14

Storgatan 8

Byggår: 1934

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset har en stomme av spontad plank och står på en grund av putsad be-

tong. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med enkel och oprofilerad locklist. Fönstren är mestadels vita, sidohängda en-, två- och treluftsfönster utan spröjs. Det finns även pivothängda utan spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är blågrå, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita och blågrå samt oprofilerade. Huset har ett tillbyggt uterum åt norr och en förstu med vidbyggd altan åt söder. På tomten finns även ett garage, byggt 1976, byggt med regelstomme på en betongplatta. Huset omges av en trädgård avgränsad mot gatan med ett vitt spjalstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 8:13

Storgatan 10

Byggår: 1957

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad och gråmålad grund. Fasaden är klädd med vita asbestcementplattor. Fönstren är sidohängda, kopplade, blåmålade, ospröjsade tvåluftsfönster. Fönstren har inga omfattningar. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Entrén har ett skärmtak och en nyare dörr. Huset omges av en trädgård, avgränsad mot gatan med en betongstenmur.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 8:12

Esplanaden 2

Byggår: 1969

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på

en putsad och vitmålad betonggrund. Fasaden är klädd med rött fasadtegel. Gavelröstena är dock klädda med vit stående träpanel. Fönstren är mestadels vita, ospröjsade, kopplade tvåluftsfönster. Fönstren har inga omfattningar. På taket ligger svarta betongpannor. Vindskivorna är vita, oprofilerade och formade vid takfoten. Entrén är i marknivå med invändig trappa upp till första plan. Huset omges av en trädgård avgränsa mot gatan med en låg, välklippt barrhäck.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det röda fasadteglet, betongpannorna på taket, de ospröjsade fönstren.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 8:11

Esplanaden 4

Byggår: 1965

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en putsad och gråmålad grund. Fasaden är klädd med rött fasadtegel. Fönstren är pivothängda, vita med spröjsindelning. Fönstren har inga omfattningar. På taket ligger svarta betongpannor. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Entrén går via en betongtrappa och en ny, vit pardörr. På tomten finns även ett garage med vit träpanel. Huset omges av en trädgård avgränsad mot gatan med en låg, välklippt barrhäck.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det röda fasadteglet, betongpannorna på taket.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 8:10

Esplanaden 6

Byggår: 1972

Historia:

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan med hög källarvåning. Fasaden är klädd med brunlaserad träpanel, källarvåningens fasad är klädd med oregelbundna stenplattor. Däremellan finns ett

putsat och vitmålat parti. Fönstren är mestadels ospröjsade, brunlaserade enlufts-fönster, men det finns även nya vita, pivothängda fönster med spröjsindelning. Fönstren har inga omfattningar men däremot ventilationsgaller vid sidan om fönstren. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Garage är inbyggt i källaren och åt öster finns en balkong med vitt räcke. Huset omges av en mindre trädgård som avgränsas mot gatan med en häck.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:273

Esplanaden 13

Byggår: 1932

Historia: Huset uppfördes av byggmästare Axel Karlsson på uppdrag av Henry Holm (f.1898) och Frida Holm (f.1900). Henry växte upp i hus nr 92, Snappegatan 10. Övervåningen hyrdes ut t o m 1968, därefter användes den till barn och barnbarn. Övervåningen brukas numera för fritidsboende. På fastigheten finns också ett garage, byggt på 1990-talet.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av betongsten. Fasaden är klädd med ljusgrön locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är sidohängda, grönmålade, spröjsade tvålufts-fönster. I nocken på båda gavlarna sitter lunettfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, oprofilerade och formade vid takfoten. Åt väster har huset en balkong vid en frontespis. Huset omges av en trädgård som avgränsas mot gatan av en häck. Till trädgården kommer man genom en tidsenlig och sirligt utformad järngrind. För bilen finns det järngrindar som är något kantigare utformade och något senare i tid.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, det tidsenliga brutna taket, fönsterutformningen, järngrindarna, husets rena och enkla utformning med avsaknad av snickarglädje.

Motivering: Byggnaden är mycket välbevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskarakter.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

Grebbestad 9:1

Esplanaden 1-11

Byggår: 1966, 1966, 1971

Historia: Längorna byggdes om 2002.

Beskrivning: Tre hyreslängor i två plan med källare. Husen står på betonggrunder. Husens gavlar är klädda med rött fasadtegel medan långsidorna är slätputsade och målade i ljusa pastellfärger. Fönstren är stora, vita, pivothängda utan spröjsindelning. De har inga omfattningar. Balkongerna som finns på husens södra långsidor har räcken av vit plåt. På de två norra längorna är balkongerna mindre och något indragna i fasaden medan de på den södra längan är större balkonger som sträcker sig över två lägenheter och inte är indragna i fasaden. På gavlarna finns en tidsenlig genombruten dekoration av tegel som är placerad framför ett fönster. Taken är flacka och troligen klädda med plåt.

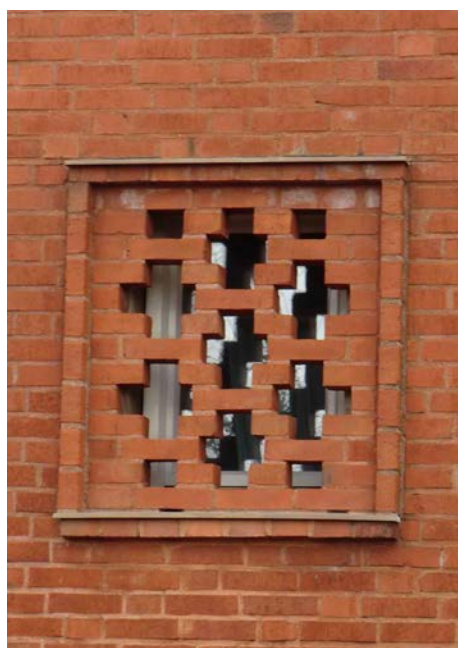

Värden att bevara: Hyreshusens tidstypiska karaktär med flacka tak, fasadtegelklädda gavlar, putsade pastellfärgade fasader utmed långsidorna, ospröjsade fönster, avsaknad av fönsteromfattningar, balkongernas plåträcken.

Motivering: Byggnaderna är mycket välbevarade. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

5.2 Gissleröd

Tanums - Gissleröd 1:19

Grönemadsvägen 2

Byggår: 1922

Tidigare fastighetsbeteckning: Lunden nr 1

Historia: Fastigheten köptes 1922 av Viktor Karlsson och hans hustru Wilhelmina som sedan lät uppföra huset. Avstyckningshandlingar med köpebrev återfinns i Lantmäterimyndighetens arkiv (14-TAN-AVS102). Det sägs att de var hemvändande emigranter som ville visa att de hade lyckats i Amerika, därav husets tilltagna dimensioner. På 1940-talet ägdes huset av Karl Nilsson (f. 1875) och hans hustru Alma Josefina Zakariasson (f. 1884). Det fanns två lägenheter i huset och när nuvarande ägares mor köpte huset av Karl Nilsson hyrde stenhuggaren Johan Kvist den ena lägenheten. Johan Kvist var känd som Grebbestads starkaste man.

Betongstenen i grunden kan vara ett tecken på att huset vid något tillfälle lyfts för att ge plats för en källare under huset. När nuvarande ägare flyttade in i huset på 1960-talet fanns brunn i källaren. Vatten och avlopp drogs efter ett par år in i huset. Omkring 1988 byggdes en gäststuga på platsen för det tidigare uthuset som inrymde utedass, garage och hönsbhus.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund där nedre delen består av huggen granit och övre av betongsten. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är äldre, sidohängda, vita, korspostfönster med tunna spröjsar nedtill på varje båge. Inocken på båda gavlarna sitter spetsiga, spröjsade nockfönster. Åt söder är fönstren parställda. Fönsteromfattningarna är ljusgrå, enkla och oprofilerade. Ovanför fönstren sitter konsolburna överstycken med figursågade konsoler. Taket är valmat och klätt med tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita samt grå, enkla och oprofilerade. Åt norr finns ett framskjutet mittparti och åt söder en frontespis. Entrén går via mittpartiet och en äldre tidsenlig, panelad, grå pardörr. Huset omges av en större trädgård avgränsad mot vägarna med häckar.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, de parställda karakteristiska fönstren, det brutna taket, nockfönstren.

Motivering: Huset är mycket välbevarat och det är ett av flera äldre karaktärsskapande byggnader på Gissleröd. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

Tanums- Gissleröd 1:20

Lundenvägen 1

Byggår: 2010

Tidigare fastighetsbeteckning: Lunden nr 2

Historia: Det låg tidigare ett annat äldre hus på tomten. Det var mindre och låg närmare västra och norra tomtgränsen. Det var i dåligt skick och revs därför 2006 för att ge plats för nuvarande hus. Det ursprungliga huset byggdes 1933-34. På 1940-talet ägdes det av Byggmästare Axel Henry Karlsson (f. 1896) och hans hustru Hildur Katarina Olsson (f. 1900). Avstyckningshandlingar med köpebrev återfinns i Lantmäterimyndighetens arkiv (14-TAN-AVS103). De hade på 1940-talet en inneboende, tandsköterskeeleven Sylvia Henrietta Edit Karlsson (f. 1923). På 1950-talet byggdes det huset om och 1973 drogs vatten och avlopp in.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset är byggt med regelstomme på en betonggrund. Fasaden är klädd med ljusgul locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är sidohängda, spröjsade trelufts-fönster. Fönsteromfattningarna är vita och profilerade. De konsolburna överstyckena är handgjorda med sirligt genomsågat mönster. På husets östra gavel finns ett rundat trapphus och en hall. På tomten finns också en gäststuga.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Tanums- Gissleröd 1:18

Lundenvägen 3

Byggår: 1925

Tidigare fastighetsbeteckning: Lunden nr 3

Historia: Fastigheten avstyckades 1922 och köptes av den ogifte telefonarbetaren Bror Tomas Andersson (f. 1880) som sedan lät uppföra huset. I huset bodde också hushållerskan Hanna Gustava Karlsson (f. 1887). Avstyckningshandlingar med köpebrev återfinns i Lantmäterimyndighetens arkiv (14-TAN-AVS101).

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fasaden är tilläggsisolerad.

Fönstren är vita, kopplade, sidohängda, spröjsade två- och tre-lufts-fönster. Fönsteromfattningarna är enkla, oprofilerade och målade blå. På taket ligger röda betongpannor. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Entrén går via en förstu i innerhörnet mellan husets två vinklar och via en granittrappa och brunmålad pardörr. Huset omges av en större trädgård som avgränsas mot gatan med ett vitt spjälstaket samt häck. Man når trädgården via en välvd spjälgrind.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, vinkel-tillbyggnaden, fönsterutformningen, dekorationer i nocken, pardörren.

Motivering: Huset är mycket välbevarat och det är ett av flera äldre karaktärsskapande byggnader på Gissleröd. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Tanums- Gissleröd 1:51

Grönemadsvägen 4

Byggår: 1909

Historia: Norr om bostadshuset låg på 1930-talet en ladugård, men det är osäkert om ladugården hörde till denna fastigheten.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Fasaden är klädd med vit locklistpanel. Fönstren är nya, pivothängda med korspostindelning. Fönsteromfattningarna är vita, enkla oprofilerade. I västra gaveln sitter rektangulära gavelsidofönster. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade. Taket har profilerade taktassar. Åt söder finns en frontespis och åt norr ett taklyft med balkong över en förstu. Huset omges av en stor trädgård och grönmålade järngrindar finns vid infarten. På tomten finns också ett äldre garage.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning, gavelsidofönstren.

Motivering: Byggnaden har förändrats något under 1900-talet, men har ändå mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Tanums- Gissleröd 1:26

- Fritidshemmet Amelie, Grönemadsvägen 10

Byggår: 1945

Historia: På 1940-talet ägdes huset av stenhuggare August Viktor Pettersson (f. 1883) och hans hustru Olga Karolina Johansson (f. 1889).

Beskrivning: Fd bostadshus som numera används som skollokal/fritids. Det är i 1½ plan med källare, byggt med plankstomme på en putsad betonggrund. Fasaden är klädd med vit plåtpanel. Fönstren är pivothängda mestadels med spröjsindelning. Omkring fönstren sitter vita omfattningar av plåt.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, takvinkeln, frontespisen.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Hus 1

Tanums- Gissleröd 1:46

Grönemadsvägen 12

Byggår: De äldsta av husen är byggda 1931 (hus 1) och 1945 (hus 2) samt 1960 och 70-talen.

Tidigare fastighetsbeteckning: Gissleröd 1:25

Historia: Före detta folkskolehus. På 1940-talet arbetade och bodde folkskolläraren Agnar Justin Johansson (f. 1902) här tillsammans med sin hustru Anna Frideborg Andersson (f. 1895). Dessutom bodde och arbetade här folkskollärarinnan Rosa Vanja Kristiansson (f. 1898) med sin man advokaten Folke Anton Lindkvist (f. 1903) samt småskollärarinnan Hulda Agnes Viktoria Karlsson (f. 1885). Om- och tillbyggnader skedde 1988.

Beskrivning: Skola som innefattar flera byggnader med olika byggår. Huvudbyggnaden är i 1½ plan med källare. Fasaden är klädd med ljusgul locklistpanel med enkel locklist. Fönstren är ospröjsade fönster av olika varianter. Denna huvudbyggnad har fått flera till- och komplementbyggnader, bland annat en byggnad i två våningar med valmat tak. Väster om dessa två byggnader ligger ett par huskroppar i två respektive ett plan, sammanbyggda med de äldre huskropparna. Alla huskropparna är klädda med ljusgul träpanel.

Värden att bevara: De olika huskropparnas tidsenliga utformningar, bl a takformer, ospröjsade fönster och avsaknad av dekorationer på de äldre husen.

Hus 2

Huskropparna byggda på 1960- och 70-talen.

Motivering: Var och en av huskropparna är relativt välbevarade från sin tillkomsttid vilket ger en pedagogisk bild av skolbyggnader från olika tidsepoker.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Tanums- Gissleröd 1:27

Grönemadsvägen 14

Byggår: 1935-37

Tidigare fastighetsbeteckning:

Historia: Huset byggdes av snickaren Otto Albert Pagander (f. 1884) som bott i Amerika och blivit inspirerad av liknande hus där.

Beskrivning: Bostadshus av en helt egen typ i två plan med vinkelbyggnad och torn. Huset står på en grund av betong och granit. Fasaden är klädd med kullersten på nedre plan och mestadels svart lockpanel på andra plan. Delar av andra plan är även putsad. Tornet är helt klätt med kullersten. Fönstren är amerikainspirerade med spröjsar i övre delen av fönstret. Fönstren är svartmålade, de har inga omfattningar. På taket ligger rombformad takpapp. Vindskivorna är svarta, enkla och oprofilerade. Huset omges av en trädgård med mycket buskar och som avgränsas mot gatan med häckar. Till trädgården kommer man via en järngrind med enkel utformning.

Värden att bevara: Husets säregna utformning med stenfasader, smårutiga fönster, tornet, husets olika delar och takläggningen.

Motivering: Huset är ett apart inslag i samhället men har ändå ett kulturhistorisk värde pga sin historia och sin karaktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

Tanums- Gissleröd 1:143

Grönemadsvägen 16

Byggår: ev mitten av 1800-talet

Tidigare fastighetsbeteckning: Gissleröd 1/8

Historia: Fastigheten återfinns i husförhörslängderna från mitten av 1800-talet men det är osäkert om huset är från samma period. I början av 1900-talet ägdes huset av snickaren Aron Johansson (f. 1867) och hans hustru Emma Theresia Larsson (f. 1872). Dessförinnan ägdes fastigheten av Emma Theresias föräldrar hemmansägaren Israel Larsson (f. 1845) och Johanna Maria Eliasdotter (f. 1848). Från 1919 ägdes fastigheten av Gustaf Alfred Ahlström, fd föreståndare på Folkhögskolan (f. 1852) och hans hustru Tolda Fredrika Hammarström, lärarinna (f. 1858). Ägare 1941 var dottern gymnastikläraren Karin Alström (f. 1882), boende i Göteborg och arrendator var sonen Erik Gustaf Vilhelm Ahlström (f. 1898).

Beskrivning: Vid dokumentationen var växtligheten hög runtomkring vilket försvårade fotograferingen. Bostadshus i 1½-plan med valmat tak och källare. Fasaden är klädd med röd locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är sidohängda, vita, spröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. Utmed sydvästra fasaden sitter fönstren parställda och där finns också en öppen förstukvist. På båda takfallen finns det taklyft med ett lågt fönster med fem rutor. I gavlarna sitter dels rektangulära gavelsidofönster samt ett större spetsigt nockfönster. På taket ligger enkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, de parställda fönstren, det brutna taket.

Motivering: Huset är mycket välbevarat, i alla fall från tidigt 1900-tal och utgör en av de få bevarade gårdarna i närheten av Grebbestad samhälle.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

Tanums- Gissleröd 1:48

Grönemadsvägen 13

Byggår: 1905

Historia: Huset byggdes i den sandgrop som kom till för att användas till kyrkbygget. Fastigheten ligger i ett fornlämnings-tätt område och på tomten finns tre registrerade fornlämningar varav en domarring.

Beskrivning: Mindre bostadshus i 1o plan på dubbel bredd.

Huset är byggt med en timmerstomme på en grund av granit. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är mestadels äldre sidohängda, vita, spröjsade tvåluftsfönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofileerade. På taket ligger äldre enkupigt lertegel. Vindskivorna är vita och profilerade. Huset är tillbyggt med en lägre tillbyggnad åt nordost och en förstu åt nordväst som sträcker sig utmed hela kortsidan. På tomten finns även en gäststuga, byggd 1960.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning och placering, avsaknad av frontespiser och takkupor.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

5.3 Böstebo

Vykort från tidigt 1900-tal. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad.

Grebbestad 28:3

Strandvägen 1

Byggår: 1901

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Under åren 1860-1880 började Gustav Andersson i Fjällbacka att experimentera med att lägga in skarpsill. Han nådde stora framgångar med sin *Fjällbacka-ansjovis* och detta gjorde att fler konservfabrikörer också började producera kryddade inläggningar av skarpsill. Konservfabrikören Edvard Nilsson i Grebbestad var en av dem. Han installerade en ångmaskin med tre hästkrafter "för tillverkning och tillslutning av ansjoviskärl". Detta var början på det som senare blev känt som *Grebbestads Hummeransjovis*. Edvard Nilsson startade sin verksamhet i lokaler som låg norr om torget ungefär där sjöbodslängan ligger idag. År 1900 brann denna fabrik ner och en ny uppfördes söder om Stöberget, på den plats den ligger idag. Under 1960-talet trappades konservtillverkningen ner för att läggas ner helt i början av 1970-talet. Numera är ansjovisen omdöpt till *Grebbestads Ansjovis original* och tillverkas av Abba i Kungshamn. Fabriken belönades med en förtjänstmedalj av norske Kung Olav för att under andra världskriget fungerat som hjälpcentral för den norska motståndsrörelsen. Fabriken har i flera omgångar blivit tillbyggd. I början av 1900-talet låg det två sammanbyggda 1½-planshus med dubbelhusplan och hög sockel, samt en fabrikslänga/ett magasin utmed vattnet (se äldre foton). Emellan dessa hus fanns då en innergård. På foto från 1940 har huskroppen som ligger i vinkel till den äldre huskroppen byggts men de äldre dubbelhusen finns fortfarande kvar. De har sedan, troligen på 1950-talet ersatts av fabriksbyggnaden i rött tegel utmed Strandvägen (Grebbestad 28:4) som finns där idag. På foto från 1915 kan man se att söder om dubbelhusen fanns det diverse bodar med pulpettak och dessa har vid någon tidpunkt blivit ersatta, alternativt tillbyggda. Strax norr om konservfabriken låg tidigare varmbadhuset.

Relativt nyligen målades byggnaden ljusgrå från att tidigare varit ljusblå.

Beskrivning: Fabriksbyggnad i 2½plan. Exteriört ser det ut som två huskroppar som ligger i vinkel till varandra. Taket är klätt med dels svart papp, dels med svart plåt. Fasaden är klädd med grå locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist. Fönstren består dels av äldre tvåluftsfönster med enkla bågar där varje båge har sex rutor spröjsar samt av nyligen insatta fönster med liggande spröjsindelade rutor. Fönsteromfatt-

Fotografi från 1915. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad.

ningarna är vita, enkla och oprofilerade. Åt vattnet finns en balkong som sträcker sig över hela långsidan, nyligen tillbyggd. Norr om byggnaden finns en uteservering kringbyggd med äldre fönster. Byggnaden inrymmer Grebys fisk- och skaldjursrestaurang samt hotell, tidigare restaurang och nattklubb.

Värden att bevara: Byggnadens karaktär av äldre magasin med avsaknad av dekorationer, spröjsade fönster med stående proportioner, takets lilla överhäng.

Motivering: Huset karaktär är välbevarat och har ett mycket stort miljöskapande värde samt samhällshistoriskt och socialhistoriskt värde.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

Grebbestad 28:4

Strandvägen 1

Byggår: Mitten av 1900-talet.

Historia: Fabriken ägdes tidigare av Abba.

Beskrivning: Fabriksbyggnad i rött tegel som numera inrymmer Grebbestad bryggeri och Sportshopen. Tegelbyggnaden är sammanbyggd med de äldre huskropparna i trä längst norrut (Grebbestad 28:3). Fönstren är, på nedre våningen, högre, äldre, spröjsade fönster som är grönmålade och består av fyra fönsterluffer. På övre våningen sitter modernare, aluminiumklädda vita fönster. Fönstren har inga omfattningar. Åt söder har man byggt till röda låga längor med brutna tak, samt ett inglasat hissutrymme. Åt Strandvägen finns ett par oansenliga dörrar.

Värden att bevara: Byggnadens fabriksutformning med det röda fasadteget, de gröna fönstren och deras utformning samt placering.

Motivering: En av de få kvarvarande konservfabrikerna längs Bohuskusten. Byggnaden har ett stort miljöskapande värde samt ett samhällshistoriskt och socialhistoriskt värde.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

Grebbestad 28:2

Gångbryggan

Byggår:

Historia: På platsen låg tidigare byggnader tillhörande konserverfabriken samt en lastkaj.

Beskrivning: Fastigheten inrymmer en bred gångbrygga kantad av rödmålade bodar med brutna tak som inrymmer verksamheter av olika slag såsom restauranger och sommarbutiker samt hamnkontor. På de flesta tak ligger papp och fasaderna är klädda med rödmalad locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist.

Värden att bevara: De röda bodarna som minner om tidigare sjöbodars.

Motivering: Byggnadsmiljön minner om tidigare näringsverksamhet om än den är mer modernt utformad. Miljön har därför ett visst samhällshistoriskt och miljöskapande värde. Var och en byggnad har inget större kulturhistoriskt värde i dagsläget.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:394

Strandvägen 5

Byggår: 1989

Historia: På platsen låg tidigare Grebbestads varv. Marken har fyllts ut och planen har gjorts större allteftersom.

Beskrivning: Flerbostadshus och affärslokaler fördelat på tre huskroppar med brutna tak. De lägenheter som ligger mot havet har inhägnade uteplatser och bryggplats. De är byggda med regelstommar och lecablock. Fasaderna är klädda med liggande kombinerat med stående träpanel. Fönstren är moderna med spröjsindelning.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:353

Strandvägen

Byggår:

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Den större huskroppen närmast Strandvägen var tidigare lägre och hade pulpettak. Huset inrymde på 1980-talet 'Sjöbodsgriellen'.

Beskrivning: Affärs- och restaurangbyggnader bestående av en större huskropp närmast Strandvägen samt mindre bodliknande rödmålade sammanbyggda huskroppar.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:339 - Böstebo

Strandvägen 4

Byggår: trol omkring 1900

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Huset byggdes om/renoverades ca 1977. Taklyftet har sannolikt tillkommit vid det tillfället.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan på en grund av grovt huggen granit. Fasaden är klädd med vit locklistpanel. Fönstren är vita, kopplade, en-, två-, och trelufts-fönster utan spröjsar. Fönsterfodren är mestadels målade mörkblå. På södra gaveln är de vitmålade. På norra gaveln sitter triangulära gavelnsido-fönster samt ett triangulärtnockfönster, alla tre med spröjsar. Entréns trappa är av den äldre utformningen med steg åt två håll. På taket ligger röda betongpannor. Söder om huset finns en mindre trädgård. Det finns ett uthus på fastigheten, byggt ca år 1900.

Värden att bevara: Entrétrappan, granitgrunden, husets volym och proportioner, de triangulära fönstren.

Motivering: Byggnaden har förändrats, men har visst kulturhistoriskt värde pga ovan nämnda detaljer.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:340

Strandvägen 6

Byggår: 1930

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Ursprungligen maskinhall, verkstad, lager, garage m.m. Byggdes om 2003 till garage, verkstad, kontor med övernattningsmöjlighet.

Beskrivning: Verkstad m.m i en plan, byggt med mönstrade betongblock. På taket ligger röd tegelliknande plåt. Byggnaden har en stor garageport utmed södra gaveln, samt två dörrar med luckor för utmed långsidan. Det sitter skivor för fönstren åt gatan.

Värden att bevara: Byggnadens verkstadsutformning, med betongstomme och fasad, gatufasaden med fönstrens och portarnas utformning.

Motivering: Huset är relativt välbevarat. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets verkstadskaraktär. Byggnaden har såsom varande en äldre näringsbyggnad ett samhällshistoriskt samt miljöskapande värde.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Grebbestad 22:3

Strandvägen 10

Byggår: Troligen omkring 1900

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Huset återfinns på äldre vykort över Böstebro. Huset har på fotot till synes ännu inte fått någon fasadpanel. Taklyftet har tillkommit under senare tid. Fönstren var till att börja med spröjsade med tre rutor i varje båge.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset är sannolikt byggt med timmerstomme och står på en grund av grovhuggen granit. Fasaden är klädd med grå locklistpanel med enkel, ofilerad locklist. Huset är tilläggsisolerat. Fönstren är mestadels kopplade, ospröjsade tvåluftsfönster. På södra gaveln sitter spröjsade tvåluftsfönster. Samtliga fönster är vita och fönsterfodren är röda. I källaren sitter ospröjsade fönster. Den norra delen av fastigheten har plank mot gatan. Längst norrut ligger ett mindre garage.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner,

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:344

Strandvägen 12

Byggår: 1890

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Frontlyftet har tillkommit någon gång under senare delen av 1900-talet, liksom balkong och förstukvist. Troligen vid ombyggnadsår omkring 1985.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med en stomme av stående plank på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med ljus locklistpanel med profilerad åslist. Huset är tilläggsisolerat. Fönstren är röda, sidohängda, två- och trelufts-fönster med spröjsar. Fönsterfodren är gula, enkla och oprofilerade. Under takfoten finns det fönster, sk sidliggare.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:343

Strandvägen 14

Byggår: 1900

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Frontespisen har tillkommit under senare delen av 1900-talet. Vägglivet har också höjts något. Huset återfinns på äldre fotografi från tidigt 1900-tal (se nedan t v).

Beskrivning: Bostadshus i 1½ med stomme av timmer. Huset står på en grund av grovt huggen granit. Fasaden är klädd med gul, oprofilerad locklistpanel samt lockpanel. Huset är tilläggsisolerat. Fönstren är vita, sidohängda, kopplade, spröjsade tvålufts-fönster. På södra gaveln sitter rektangulära gavelnsidofönster. Fönsterfodren är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger bruna betongpannor. Ett garage är vidbyggt. Norr om hu-

Del av äldre fotografi med fiskare. Husen i bakgrunden är Grebbestad 2:343, 2:345 samt 2:346 Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

set finns en trädgård som avgränsats mot gatan med ett lägre plank. På tomten finns ett uthus byggt år 1900 och en friggebod byggd 2008.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning och placering.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:345

Strandvägen 16

Byggår:

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Huset finns med på äldre foto från början av 1900-talet (se ovan t v).

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan med liten vind. Huset har med största sannolikhet timmerstomme och står på en grund av tuktad fältsten. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med mestadels enkel, oprofilerad locklist. Panelbrädorna har olika breda brädor. Fönstren är nyare, vita, sidohängda, kopplade, spröjsade tvåluftsfönster. På taket ligger äldre enkupigt lertegel. Vindskivorna är blåmålade. Huset är tillbyggt i två etapper på traditionellt sätt på baksidan huset. Kring huset finns en minimal trädgård endast markerad med en låg stenmur.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning och placering, de tidstypiska tillbyggnaderna, avsaknaden av dekorationer, de rena takfallen.

Motivering: Huset är relativt välbevarat. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär. Huset har ett miljöskapande, socialhistoriskt värde samt ett kontinuitetsvärde för kulturmiljön.

Kulturhistorisk bedömning: I-II

Grebbestad 2:347

Strandvägen 18

Byggår: 1929

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Tidigare industrifastighet. Byggdes om 1996.

Beskrivning: Byggnad i två plan som inrymmer butik i nedre plan och mäklarfirma i övre plan. Huset är byggt med regelstomme på en hög grund av betong. Fasaden är klädd med grå lockpanel. Fönstren är ospröjsade, vita, sidohängda en- och tvåluftsfönster samt liggande överhängda fönster. Fönsterfodren är vita, enkla och oprofilerade. En tillbyggnad är gjord under senare tid med utökad butiksyta samt med altan ovanpå. På taket ligger röd tegelliknande plåt. På tomten finns ett lusthus.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Grebbestad 2:346

Sahlbergsliden 2

Byggår: 1929

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Huset byggdes till och om 1980. På platsen låg, enligt äldre foto, ett betydligt mindre bostadshus med tillhörande uthus med pulpettak.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med brutet tak. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, nya, sidohängda, spröjsade två- och treluftsfönster. Fönsterfodren är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Till huset hör en mindre trädgård, uppbyggd med en mur och avgränsad mot gatan med ett staket.

Värden att bevara: -

Motivering: Huset är av senare tid men ansluter väl i sin karaktär till den lokala bebyggelsetraditionen.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Grebbestad 2:354

Strandvägen 20

Byggår: 1940

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Den höga frontespisen har tillkommit under senare tid. Enligt foto från 1940 var frontespisen lägre tidigare. Frontespisen har sannolikt höjts i samband med att vinden inretts.

Beskrivning: Bostadshus i 2½ plan med verksamhet i bottenvåningen. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, ospröjsade pivothängda och fasta fönster. Fönsteromfattningarna är vita, oprofilerade och har en rundbågefris nedtill. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade med undantag på frontespisen där de är figursågade. På baksidan huset är ett framskjuten mittparti tillbyggt. Åt söder är en större balkong byggd.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Tanums-Rörvik 1:22

Strandvägen 22

Byggår: 1909

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: På foto från 1930 kan man se ett mindre hus liggandes på platsen. Troligen är det huset tillbyggt till nuvarande utseende. År 1941 ägdes huset av Telegrafkomm. Annie Hilda Busck i Grebbestad. Boendes i huset var den ogifta bokbindaren Charlotta Elisabet Hansson, född 1858. Huset byggdes till och om 1994.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med hög källare som inrymmer bland annat garage. Huset är byggt med regelstomme på mestadels betonggrund. Fasaden är klädd med ljusgul locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är vita, sidohängda, spröjsade tvåluftsfönster. I huskroppen över garaget sitter ett större triangulärt fönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger nytt tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade.

Värden att bevara: -

Motivering: Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar i och med om- och tillbyggnaderna.

Kulturhistorisk bedömning: -

Tanums Rörvik 1:22 ligger till vänster i bilden ovan. T.h Tanums Rörvik 1:27.
Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

Tanums-Rörvik 1:27

Strandvägen 24

Byggår: 1950

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Fönstren var tidigare, enligt äldre foto, ospröjsade två- och trelufts-fönster.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset är byggt med regelstomme på en betonggrund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är röda, pivothängda, ospröjsade enlufts-fönster. Fönsteromfattningarna är vita, oprofilerade med en rundbågefris nedtill. På taket ligger tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade med undantag av frontespisen.

Värden att bevara: Husets 1950-talskaraktär, dvs volym och proportioner, ospröjsade fönster, avsaknad av dekorationer.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär. Huset bidrar till miljöns kontinuitetsvärde.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

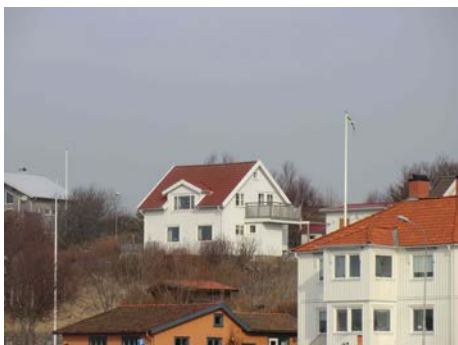

Tanums-Rörvik 1:108

Glimmervägen 13

Byggår: 1929

Historia: Bostadshuset byggdes i vinkel med en takås utmed havet och en i rät vinkel mot denna. Huset inrymde då två små rum i fil samt en liten förstu samt kök i bottenvåningen. Vinden var oinredd. Huset var byggt på en krypgrund. Inget indraget vatten till att börja med. Nuvarande ägare köpte huset 1965 och de bytte bland annat fasadpanel och fönster. På långsidan mot havet satt tidigare masonit med "avigsidan utåt" och enkla locklister. De äldre fönstren var spröjsade enkelglas med innanfönster. År 1969 rev man husets två skorstenar och inredde vinden med tre sovrum och hall. 1972 byggdes VANätet ut i området och då byggde man våtutrymme och bättre entré genom att bygga det "fjärde" hörnet på vinkelhuset och så ett nytt tak över hela vinkelbyggnaden så att huset fick det utseende det har idag. Vid renoveringen 1972 visade det sig att ytterväggarna var helt oisolerade. Enligt snickarna var det en idé som kom från Amerika och byggde på samma tanke som termoserna. År 2000 gjordes ytterligare en tillbyggnad med tvättstuga på nordvästra gaveln.

På tomten ligger två byggnader till, en redskapsbod, troligen byggd 1929 samt en gäststuga, byggd 2004. Den äldre redskapsboden har troligen även inrymt en sommarbostad.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset har en stomme av liggande plank samt reglar och står på en betonggrund. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med enkel locklist. Fönstren är mestadels vita, spröjsade, kopplade tvåluftsfönster från 1972. Åt havet sitter ospröjsade enluftsfönster med 3-glas från 1995. På taket ligger röda betongpannor. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade.

Värden att bevara: -

Motivering: Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar.

Kulturhistorisk bedömning: -

Tanums-Rörvik 1:92

Strandvägen 26

Byggår: 1940

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: År 1941 ägdes huset av konserverarbetaren Oskar Ludvig Pettersons arvingar. År 1993 breddades huset och byggdes till i vinkel på baksidan.

Beskrivning: Bostadshus i 1 plan på låg grund. Fasaden är klädd med rödockra locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist. Fönstren är kopplade, sidohängda, spröjsade två- och treluftsfönster. De är målade i en mörkblå kulör. Fönsteromfattningarna är mörkblå, enkla och oprofilerade. På taket ligger äldre enkupigt lertegel. Vindskivorna är mörkblå, enkla och oprofilerade. Huset är omgärdat av en mindre trädgård, avgränsad mot gatan med ett lågt spjälstaket.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner, fönstrens utformning med spröjs, husets enkla utformning vilket hör till enkelhusets.

Motivering: Byggnaden har genomgått relativt omfattande förändringar men har ändå mycket av sin ursprungliga tidskarakteristik såsom enkelstuga bevarad. Eventuella förändringar bör utformas i enlighet med byggnadstraditionen i Grebbestad samt med hänsyn till husets ursprungskaraktär. Huset bidrar till miljöns kontinuitetsvärde.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

Tanums-Rörvik 1:81

Strandvägen 28

Byggår: 1926

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Huset lät uppföras av fiskaren Sigfrid Eliasson, född 1898 och hans hustru Gunda Viktoria Pettersson, född 1902. Det finns ett uthus på tomten, byggt 1926. Ursprungligen var det ett utedass nu fungerar det som vedbod/förråd. Bostads-huset byggdes till/renoverades 1981 och 1991.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset står på en grund av betong. Fasaden är klädd med vit locklistpanel med enkel, oprofilerad locklist. Fönstren är vita och pivot-hängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger bruna betongpannor. Under tillbyggnaden åt söder finns ett garage.

Värden att bevara: Husets volym och proportioner.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har mycket av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass III

Tanums-Rörvik 1:85

Strandvägen 30

Byggår: 1930

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Fönstren var tidigare trelufts-fönster med korspost, dvs tre större bågar nedtill och tre små bågar upptill. Entrén på framsidan gick via en glasad pardörr. På vinden fanns det tidigare en vindskupa. År 1941 ägdes huset av Gunhild Irene Johansson i Grebbestad.

Beskrivning: Bostadshus i två plan med källare som i dagsläget inrymmer butik. Nedre plan är inredd med två stycken '1 rum och kök' -lägenheter. Huset är byggt med regelstomme på en betonggrund. Grunden är vitmålad. Fasaden är klädd med vit oprofilerad locklistpanel. Fönstren är ospröjsade, pivothängda, vita enlufts-fönster, mestadels treglasfönster. Fönsterfodren är vita, enkla och oprofilerade. På det valmade taket ligger tvåkupigt lertegel. På husets baksida finns en tillbyggnad som inrymmer entré till nedre plan. Ovanpå det vidbyggda garaget är en altan byggd som sträcker sig mellan husets andra plan och en friggebod. Till entrén på husets framsida finns en hög granittrappa.

Tanums Rörvik 1:85 ligger till vänster i bild. Fotot är taget strax innan Strandvägen byggdes. Källa: Föreningen Gamla Grebbestad

Värden att bevara: Det valmade taket, husets volym och proportioner.

Motivering: Byggnaden har förändrats något, men har ändå något av sin ursprungliga tidskaraktär bevarad. Eventuella förändringar bör utformas med hänsyn till husets ursprungskaraktär. Huset bidrar till miljöns kontinuitetsvärde pga dess 1930-talskaraktär.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

Tanums-Rörvik 1:106

Strandvägen 32

Byggår: 1980

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Det stod ett hus på platsen före 1938. Det var ett litet hus med 1 rum och kök samt uthus innehållande vedbod, sommarrum och dass.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare och garage under en del av huset. Huset är byggt på en grund av kvaderhuggen granit. Fasaden är klädd med oljad locklistpanel med rundad locklist. Fönstren är vita, sidohängda, kopplade tvåluftsfönster med spröjsar. Fönsteromfattningarna är laserade, enkla och oprofilerade. På taket ligger bruna betongpannor. Vindskivorna är svarta, enkla och oprofilerade. Åt havet finns en altan med överbyggt tak samt en balkong. Huset ligger på berg men har en liten trädgård framför huset som är avgränsad mot gatan med en granitmur. Det finns även ett uthus på fastigheten, byggt 1976.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Tanums-Rörvik 1:26

Strandvägen 34

Byggår: 2000

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: Det stod tidigare ett annat hus på platsen. År 1941 ägdes fastigheten av Johan Oskar Karlsson, född 1870 samt hans hustru Charlotta Ellida Juliusson, född 1885.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med en huskropp i rät vinkel mot ursprungliga huset. Under tillbyggnaden finns ett

garage. Fasaden är klädd med grå locklistpanel med profilerad åslist. Fönstren är nya, vita och pivothängda med spröjsindelning. Fönsteromfattningarna är vita, oprofilerade och har figursågade konsoler till överbrädan. På taket ligger nytt tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, oprofilerade och figursågade. Tomten består mestadels av berg.

Värden att bevara: -

Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

Tanums-Rörvik 1:78

Strandvägen 38

Byggår: 1928-29

Fd husnummer/stadsäga:

Historia: 1941 ägdes fastigheten av mekanikern Adolf Fredrik Ivar Ahlsén, född 1894 och dennes hustru Torborg Andrietta Kristensson, född 1892. Huset totalrenoverades 1990-91. Källaren är utgrävd. Huset fick ny panel, nya fönster, ny isolering, nytt taktegel, samt ett annat burspråk och en takkupa. Garaget med allrum ovanpå byggdes ca 1991-94. Altan och lusthus byggdes 2001-02.

Beskrivning: Bostadshus i 1½ plan med källare. Huset är byggt med regelstomme på en grund av betong, lecablock som är klädd med tunna granitskivor. Fasaden är klädd med gul locklistpanel, Fönstren är nya 3-glas, vita, pivothängda fönster. Fönsteromfattningarna är vita, enkla och oprofilerade. På taket ligger nytt, tvåkupigt lertegel. Vindskivorna är vita, enkla och oprofilerade.

Värden att bevara: -

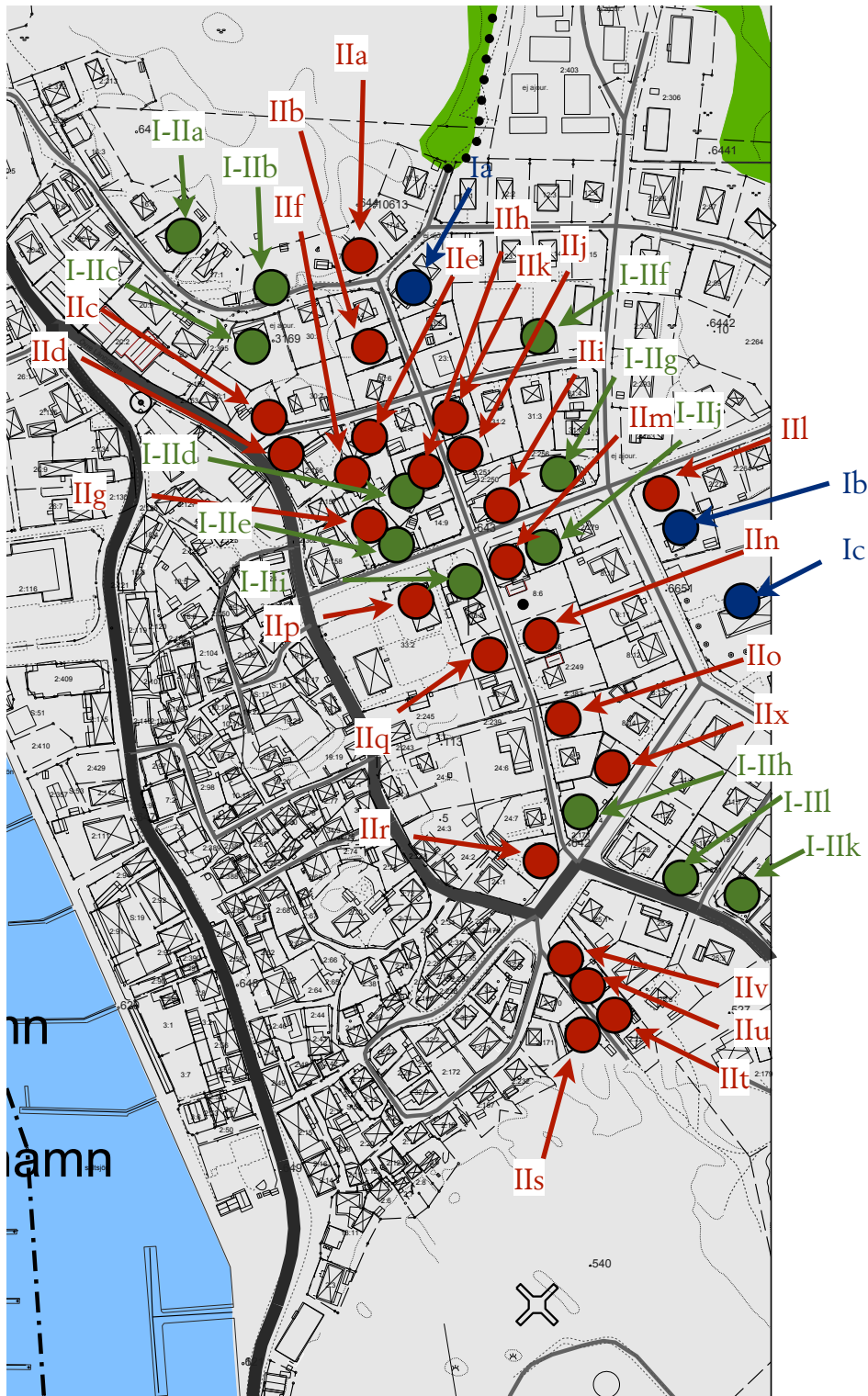
Motivering: -

Kulturhistorisk bedömning: -

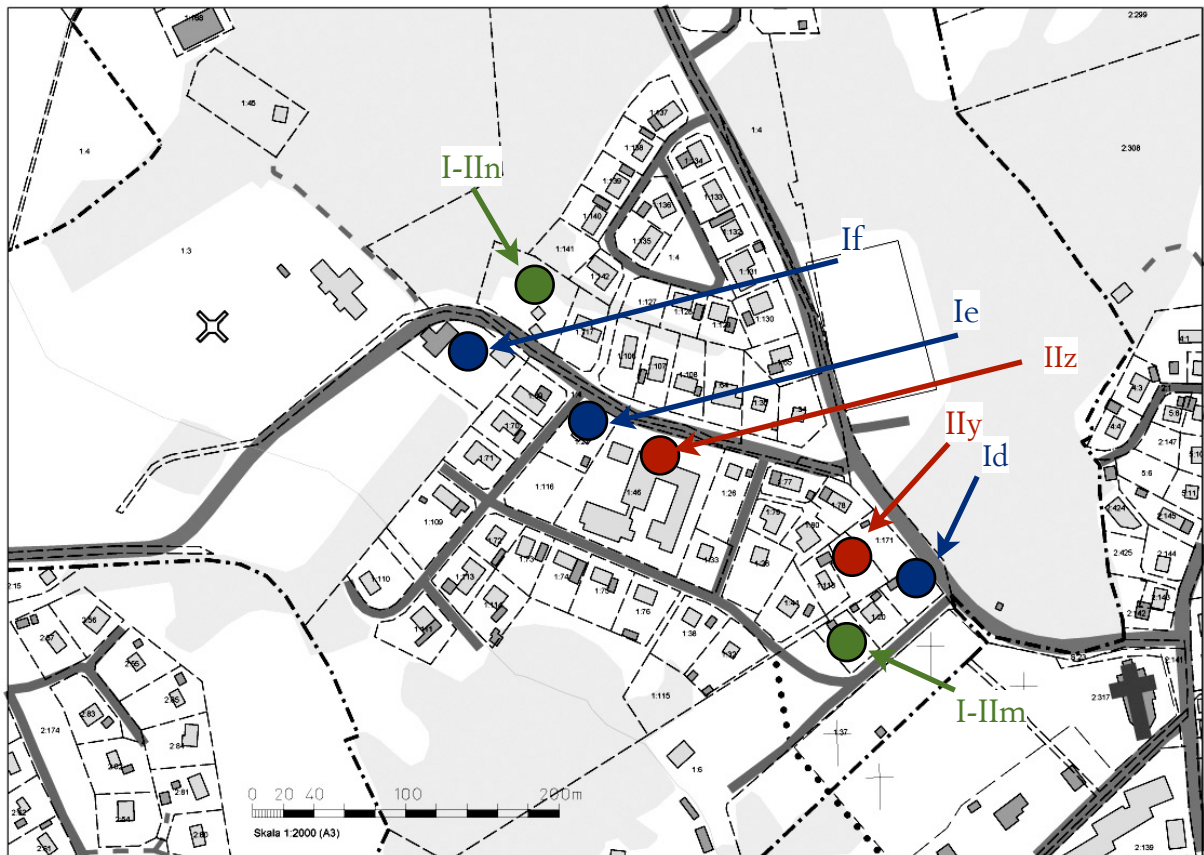
5.4 Sammanställning av I- och II-klassade byggnader

Östra Grebbestad

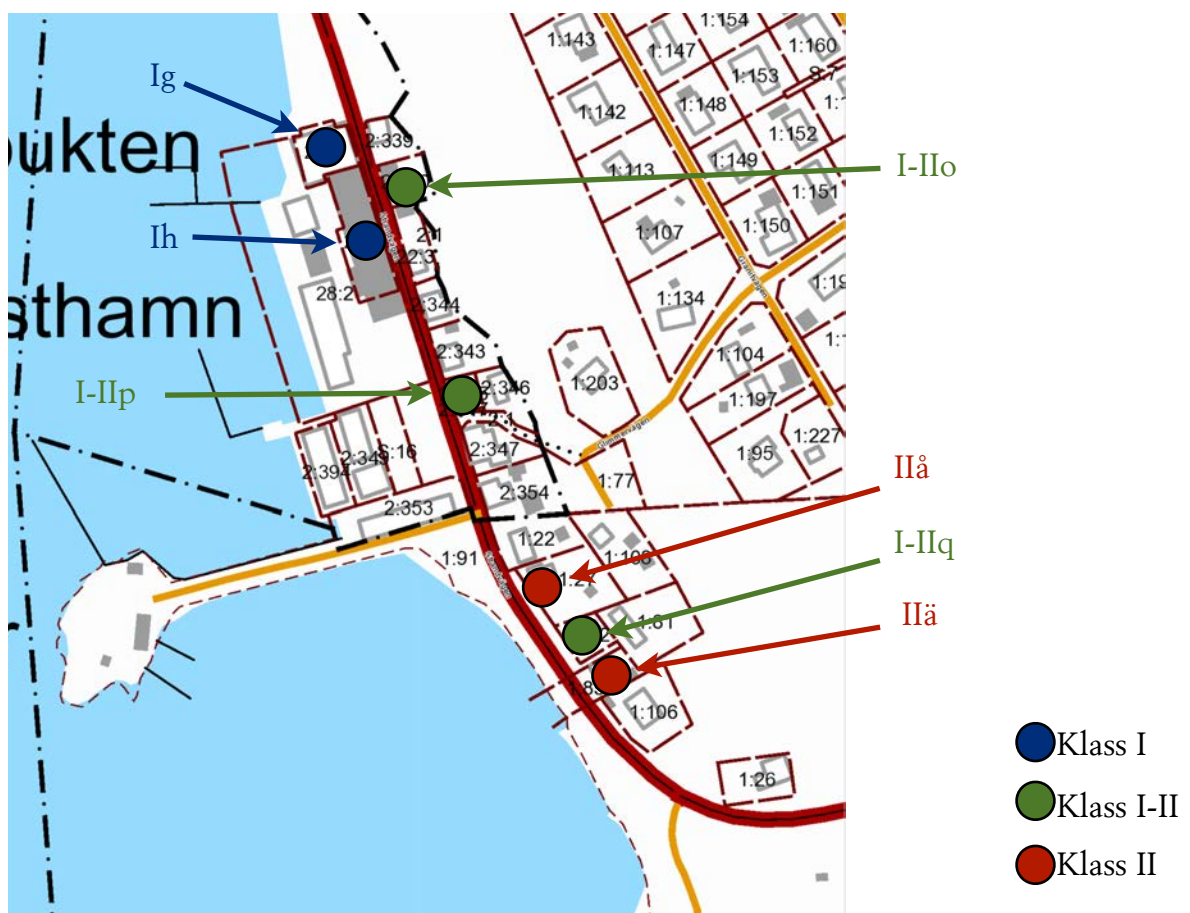

- Klass I
- Klass I-II
- Klass II

Gissleröd

Böstebo

Klass I

[Ia - Grebbestad 23:3 \(uthuset\), Östra Långgatan 2](#)
[Ib - Grebbestad 2:273, Esplanaden 13](#)
[Ic - Grebbestad 9:1, Esplanaden 1-11](#)
[Id - Tanums- Gissleröd 1:19, Grönemadsvägen 2](#)
[Ie - Tanums- Gissleröd 1:27, Grönemadsvägen 14](#)
[If - Tanums- Gissleröd 1:143, Grönemadsvägen 16](#)
[Ig - Grebbestad 28:3, Strandvägen 1](#)
[Ih - Grebbestad 28:4, Strandvägen 1](#)

Klass I-II

[I-IIa - Grebbestad 16:5, Härlidsvägen 12](#)
[I-IIb - Grebbestad 17:2, Härlidsvägen 16](#)
[I-IIc - Grebbestad 30:2, Härlidsvägen 11](#)
[I-IId - Grebbestad 14:6, Östra Långgatan 7](#)
[I-IIe - Grebbestad 14:7, Bryggerigatan 4](#)
[I-IIf - Grebbestad 23:16, Villagatan 10](#)
[I-IIg - Grebbestad 2:160, Bryggerigatan 8](#)
[I-IIh - Grebbestad 2:240, Storgatan 4](#)
[I-IIi - Grebbestad 2:280, Bryggerigatan 9](#)
[I-IIj - Grebbestad 2:275, Bryggerigatan 11](#)
[I-IIk - Grebbestad 2:234, Repslagaregatan 6](#)
[I-IIl - Grebbestad 2:229, Repslagaregatan 4](#)
[I-IIm - Tanums- Gissleröd 1:18, Lundenvägen 3](#)
[I-IIn - Tanums- Gissleröd 1:48, Grönemadsvägen 13](#)
[I-IIo - Grebbestad 2:340, Strandvägen 6](#)
[I-IIp - Grebbestad 2:345, Strandvägen 16](#)
[I-IIq - Tanums-Rörvik 1:92, Strandvägen 26](#)

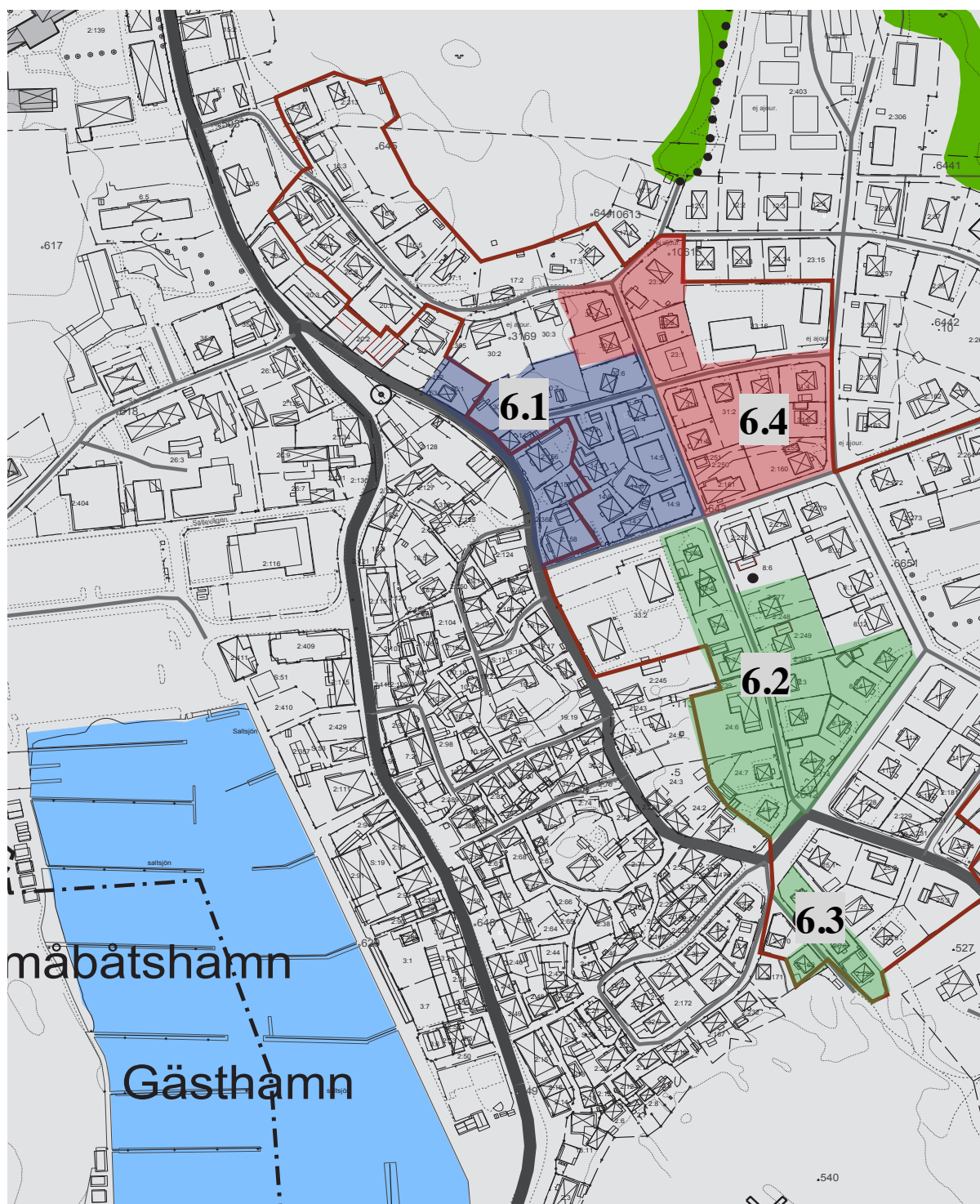
Klass II

[IIa - Grebbestad 17:3, Härlidsvägen 18A, B](#)
[IIb - Grebbestad 30:5, Östra Långgatan 3](#)
[IIc - Grebbestad 30:8, Villagatan 2](#)
[IId - Grebbestad 14:1, Villagatan 1](#)
[IIe - Grebbestad 14:2, Villagatan 3](#)
[IIf - Grebbestad 14:3, Villagatan 5](#)
[IIg - Grebbestad 14:8, Bryggerigatan 2](#)
[IIh - Grebbestad 14:5, Östra Långgatan 5](#)
[IIi - Grebbestad 2:161, Bryggerigatan 6](#)
[IIj - Grebbestad 31:5, Östra Långgatan 8](#)
[IIk - Grebbestad 31:1, Villagatan 9](#)
[IIl - Grebbestad 2:272, Bryggerigatan 15](#)
[IIm - Grebbestad 2:276, Östra Långgatan 10](#)
[IIn - Grebbestad 2:277, Östra Långgatan 14](#)
[IIo - Grebbestad 8:3, Östra Långgatan 18](#)
[IIp - Grebbestad 33:2, Bryggerigatan 1, 5-7](#)
[IIq - Grebbestad 33:6, Östra Långgatan 11](#)
[IIr - Grebbestad 24:8, Storgatan 2](#)
[IIs - Grebbestad 2:169, Pilgatan 3](#)
[IIt - Grebbestad 25:6, Pilgatan 6](#)
[IIu - Grebbestad 25:5, Pilgatan 4](#)
[IIv - Grebbestad 25:4, Pilgatan 2](#)
[IIx - Grebbestad 8:15 - Storgatan 6](#)
[IIy - Tanums- Gissleröd 1:51 - Grönemadsvägen 4](#)
[IIz - Tanums- Gissleröd 1:46 - Grönemadsvägen 12](#)
[IIå - Tanums-Rörvik 1:27, Strandvägen 24](#)
[IIä - Tanums-Rörvik 1:85, Strandvägen 30](#)

6. Inventerade kulturmiljöer

Nedan utvalda kulturhistoriska miljöer har valts ut i åtanke på bebyggelsens utformning gällande husens placering, gatumiljön och trädgårdarnas karaktär. Klassningen utgår från ett helhetsperspektiv där såväl välbevarandegraden på husen som bebyggelsestrukturer vägs in. Inom miljöerna ligger även hus som har fått lägre klassning då eventuella förändringar på dessa påverkar miljön runtomkring. Gissleröd behandlas inte som en miljö i denna inventering då det endast valts ut enstaka byggnader där.

Böstebo

6.1 Området mellan Bryggerigatan, Härlidsvägen och Övre Långgatan

Beskrivning: I området mellan ovanstående gator finns en ansamling av äldre bebyggelse från andra hälften av 1800-talet. Husen är här inte rakt placerade utmed gatorna utan var snarare placerade utmed bäcken som tidigare gick mellan husen (se karta sid 14). Husen har också mindre oregelbundna trädgårdar.

Motivering: Husens placering minner om tidigare samhällsstrukturer.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

6.2 Östra Långgatan, Storgatan

Beskrivning: Såväl Östra Långgatan som Storgatan visar goda exempel på den villastad som växte fram i området på 1930-40-talen efter Albert Lilienbergs plan och som hämtat inspirationen från trädgårdsstadsmodellen med rymliga trädgårdar och större hus. Trädgårdsstaden blev populär i stadsplanering i Sverige under de första åren på 1900-talet och spred sig sedan ut på landsbygden. Impulserna kom från England och Tyskland. Lättbebyggda åker- och hagmarker i utkanterna av städer och samhällen togs ofta i anspråk för dessa nya områden. Husen, som till att börja med byggdes i området, byggdes i 1930-tals "landsbygds"funkis, dvs hus inspirerade av såväl 1920-talsskandinavismen och 1930-talsfunkisen. De hade i regel planlösningar anpassade för uthyrning med två ingångar, en till var våning. Många hade brutna tak. Området har sedan förtätats med hus byggda på 1950-60-talen.

Motivering: Ett gott exempel på mindre villastadsområde med tillhörande tidstypiska trädgårdar, med staket, grindar och fruktträd.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I

6.3 Pilgatan

Beskrivning: Pilgatan utgjorde den sydligaste gränsen mellan kronolägenheten Grebbestad och Grebys marker. Dessa hus var bland den första som byggdes efter att marken började styckas av på 1920-talet. Husen är mindre, välbevarade sk egnahemshus.

Motivering: Ett gott exempel på 1920-talets egnahemsvillor med tidstypiska trädgårdar. Villorna hör till den första plane-rade bebyggelsen utifrån stadsplanen i Grebbestad.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

6.4 Östra Långgatan, Villagatan, Bryggeri-gatan, Esplanaden.

Beskrivning: Miljön består dels av villastaden som växte fram under 1930-40-talen men har blandats upp med fler yngre hus än vad som återfinns i området "kulturmiljö 6.2". Fler av 1930-talshusen har också renoverats och ändrat karaktär nå-got. Här finns några tidstypiska exempel på hus byggda på 1960-talet.

Motivering: Inom miljön finns exempel på fler årsringar som lagts till villastaden.

Kulturhistorisk bedömning: Klass II

6.5 Böstebo

Beskrivning: Miljön domineras av fd konservfabriken på Böstebo och de byggnader som hört till den verksamheten. Den stora tegelbyggnaden längst söderut möter den äldre träbyggnaden i norr. Utanför de stora byggnaderna ligger Grebbestad-bryggan och de sammanbyggda sjöbodarna som inrymmer affärer och restauranger. Innanför konservfabriken, utmed gatan ligger bostadshus uppradade. Ett fåtal av dem byggdes innan vägen blev till bilväg. De flesta byggdes under 1930-40-tal.

Motivering: Konservfabriken och Böstebo som näringsverksamhetsområde har spelat en viktig roll i Grebbestads samhälls utveckling vilket gör miljön viktig för att förstå den historiska bakgrunden. Bostadshusen som byggdes under första hälften av 1900-talet förtätade och förtydligade byvägen som på 1930-talets vägbygge leddes in till samhället genom Böstebo.

Kulturhistorisk bedömning: Klass I-II

7. Allmänna rekommendationer

Grebbestads karaktär präglas främst av fiske, handel och kustsjöfart samt även av tidig badortsverksamhet och turism. I Kulturminnesvårdsprogrammet från 1984 ges rekommendationerna att den äldre bebyggelsen bör underhållas så att dess karaktär bevaras samt att det äldre gatunätet bör behållas intakt. Det inventerade området öster om de äldre delarna samt Gissleröd utgör före detta jordbruksmark med endast fåtal byggnader från 1800-tal och tidigt 1900-tal. Bebyggelsen är därför mindre homogen än i centrala Grebbestad men har istället kvaliteter som tydliga årsringar. Området öster om centrum präglas starkt av trädgårdsvillastaden som återfinns på Storgatan och Östra Långgatan. Husen utmed dessa gator är byggda från 1920-talet och framåt. Dessa är präglade av 1920-talsskissicism vad gäller volym och proportioner samt funktionalismen gällande avsaknad av dekorationer. På äldre foto kan man se att vissa hus tidigare haft spröjsade fönster där det idag sitter ospröjsade. I området återfinns även villor från 1950-talet som är välbevarade. Det finns ett värde i att bevara dessa hus tidsprägel för att slå vakt om den sena historien.

Uppfattningen om en kulturmiljös värde förändras över tid men just idag är det ovanståendes grundvärde som är viktigt att bevara och berätta för kommande generationer så att de kan få inblick i äldre tiders levnadsvillkor, näringsliv, byggnadsstil och skönhetsuppfattning. Det innebär att bebyggelsen bör underhållas och dess äldre karaktär bevaras. De byggnader som är uppförda i slutet av 1800-talet ska helst behålla sina detaljer och sina karaktärer från senare delen av 1800-talet, liksom de som är uppförda under första hälften av 1900-talet helst ska behålla sin utformning. I inventeringens utvalda kulturmiljöer bör man ta hänsyn till specifika värden men trots detta finns det utrymme för nybygge och förändringar, till skillnad från samhällets äldre bebyggelseområden. För nya hus eller hus som är ombyggda i sen tid är det dock viktigt att undvika sådana förändringar som förtar upplevelsen av kulturmiljöerna och upplevelsen av de välbevarade äldre husen.

7.1 Värna gatumiljön

Rummen mellan husen, exempelvis gatubeläggning, trädgårdar, stödmurar, staket och synliga berghällar bidrar till samhällets karaktär. Därför är det av betydelse att visa hänsyn till platsens förutsättningar, att undvika utfyllningar och bortsprängning av hållar.

7.2 Se huset

Byggnader har alltid förändrats och utvecklats utifrån förändrade behov, förutsättningar och trender. Vid om- och tillbyggnader är det dock viktigt att få grepp om husets ursprungliga form men även hur det har förändrats genom tiderna och vad dess uttryck är idag. Lär känna huset, vilka grunddrag har det? Är det ett hus med enkel utformning, rena linjer och takfall eller är det byggt med detaljrikedom, verandor och frontespiser. Olika tidsperioder har haft olika stilideal. Före 1880-talet och efter 1920-talet var det rena linjer som gällde, däremellan hade den sk schweizerstilen med lövsågerier, snickarglädje sin storhetstid. Alla stilar har sina renässanser och återkommer med jämna mellanrum. Det är därför lätt att fastna även i dagens trender, estetiska ideal och att vilja anpassa husen till dessa.

7.3 Värna originalet

Fasad och snickerier

Den äldre husfasaden och dess detaljer är svåra att återskapa. Paneltypen, locklistens form, klädselbrädornas bredd m m bidrar till stor del till det enskilda husets genuina intrycket. Finns det skador behöver sannolikt inte hela fasaden bytas. På många äldre husfasader kan man utläsa skeden av reparationer och om- och tillbyggnader genom små variationer i panelen. Den äldre fasadklädseln är därutöver ofta utförd av bra virke. Panelerna har varierat under olika tidsepoker. Locklistpanelen är starkt dominerande men finns i olika utföranden. Den vanligaste idag är åslisten och denna var vanlig även på hus byggda före 1920. Variationer i underbrädornas bredd liksom på listens bredd är ett vanligt kännemärke för de äldre husen och bidrar till liv i fasaden. Hus byggda under 1800-talets mitt hade vanligen bredare locklist med en dubbel karnisprofil. På 1930-40-talen var det vanligt med en svagt välvd översida. Senare har det varit vanligt att klä uthus, men även bostadshus, med locklistpanel med slätsågad list. Man bör som med mycket annat se till husets ursprungstid för att se vad som passar bäst på just det huset. Varje samhälle har ofta några unika detaljer, oftast utformningen av foderen och vindskivorna. Detta kommer sig av att de lokala verksamma snickarna gärna ville sätta sin egen personliga prägel.

Färgsättning

Det är svårt att ge generella rekommendationer om färgsättning. Det är inte så enkelt som att alla hus var vita eller röda och då är det detta som gäller. Samhällena har, vad gäller färgsättning, haft en stor variation på kulörer men inom vissa givna ramar. De vid tiden för bygget tillgängliga pigmenten gav en begränsning som gjorde att kulörerna i de flesta fall var i harmoni. Äger man ett äldre hus och vill vara helt säker på husets tidigare kulörer kan man göra en färganalys och på så sätt få lite vägledning i hur huset kan färgsättas.

Fönster

Ett fönsterbyte kan påverka ett hus uttryck markant då äldre fönsters profileringar samt ojämna glas bidrar till ett skuggspel som nya fönster och plana glas inte ger. Det är också sällan det lönar sig energimässigt att byta, trots många fönstertillverkares råd. Äldre bågar med enkelglas och lösa innanfönster har energivärden jämförbara med ett nytt isolerglasfönster. Fram till omkring 1940-talet var fönstrens material och konstruktion generellt av mycket god kvalitet. Material till karm och bågar valdes ut noga och bestod av kärnfura med särskilt höga halter av kåda och hartser, vilka har hög motståndskraft mot röta. Det traditionella fönsterhantverket gav fönster som med hjälp av någorlunda okomplicerat underhåll fick närmast obegränsad livslängd. Lite omtanke om ett äldre 1800-talsfönster som till ytan ser rent bedrövligt ut kan därför enkelt öka livslängden. Om man har handlaget kan man, efter påläsning, alternativt genomförd fönsterrenoveringskurs, renovera fönstren själv. Vill man hellre anlita någon finns det seriösa fönsterhantverkare som kan få fönstren i nyskick. Väljer man ändå att byta fönstren så välj ett mindre snickeri som kan utföra de nya fönstren helt i enlighet med de äldre. I äldre fönster var bågarna smala. Fabriksmässigt tillverkade standardfönster har ofta såväl bredare som tjockare bågstycken. Väljer du ändå att sätta in nya fönster, se över proportionerna så att fönstren blir rätta i sina proportioner, såväl fönstren som helhet som rutorna. Välj sidohängda fönster med fasta spröjsar och fast mittpost.

Takbeläggning

Teglet som takbeläggingsmaterial fick genomslagskraft under 1800-talet hos allmänheten. Enkupigt tegel var det vanliga fram till 1920-talet då tvåkupiga pannor blev allt vanligare. Det har även förekommit andra beläggningar såsom falsad plåt (framförallt på större byggnader och i städerna), eternit och tjärpapp. Betongpannor har funnits under hela 1900-talet men till att börja med i sparsam omfattning. Idag finns även tegelimiterande plåt. På hus äldre än 1920 bör det ligga röda enkupiga tegelpannor. Äldre lertegel bör bevaras och om så behövs ersättas med nytt lertegel. Man kan också samla de gamla som fortfarande fungerar på ena takfallet och lägga nytt på andra. Betong och tegelimiterat plåttak ska helst undvikas i äldre miljöer.

Grundmuren

Hur och med vad grundmuren är murad säger oerhört mycket om husets historia då det är det som minst har förändrats på ett hus. Hus från första hälften av 1800-talet är oftast murad med fältsten. Senare under 1800-talet när stenindustrin startade uppfördes stenmurarna med huggna granitblock. Har huset en grund av betong är det byggt under andra hälften av 1900-talet.

7.4 Miljöaspekter

Byggnadssektorn är en av de sektorer i samhället som kräver mest energi i produktion, transporter och avfall. För att minska koldioxidutsläpp och energiåtgång behöver man inom detta område göra ett flertal miljöbesparande åtgärder. Visst är det viktigt att minska uppvärmningskostnader men nog så viktigt är det att försöka se till det man har. Byggmaterial kan återanvändas. Äldre material kan med rätt underhåll hålla några årtionden till.

8. Litteratur och källor

8.1 Tryckta källor

Björk, Cecilia; Kallstenius, Per; Reppen, Laila (2000): Så byggdes husen 1880-2000: arkitektur, konstruktion och material i våra flerbostadshus under 120 år. Formas. Stockholm

Björk, Cecilia; Nordling, Lars; Reppen, Laila: Så byggdes Villan: Svensk villaarkitektur från 1890 till 2010. Formas. Stockholm.

Bodin, Anders; Hidemark, Jacob; Stintzing, Martin (2008): Arkitektens handbok. Addera förlag. Stockholm.

Fördjupad översiktsplan för Grebbestad, Tanums Kommun (FÖP -2006). Tanums Kommun.

Hidemark, Ove; Hidemark-Stavenow, Elisabet; Söderström, Göran; Unnerbäck, Axel (2006, 8:e uppl): Så renoveras torp & gårdar. ICA Bokförlag. Västerås.

Miljömålen i ett internationellt perspektiv – Miljörådets uppföljning av Sveriges Miljömål, De facto Miljömålsrådet. Naturvårdsverket.

Utställning arkeologisk utgrävning Gissleröd (2011). Rio Kulturkooperativ. Fjällbacka.

Tanum -Kulturminnesvårdsprogram (1984): Red. Britt Limdahl-Hansson. Kulturnämnden, Tanumshede

Westerlind, Ann Marie (1982): *Kustorter i Göteborgs och Bohuslän -Tanums kommun*. Byggnadsnämndens rådet, Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohuslän, Göteborg.

ÖP 2002 - Översiktsplan för Tanums Kommun, 2002. Tanums Kommun.

8.2 Otryckta källor

Eklund, Erick R: anteckningar i: *Grebbestad förr i tiden*: Red. Hans Hedängklev. Grebbestad.

Grebbestad förr i tiden: Red. Hans Hedängklev. Studiecirkel. Grebbestad

Frågeformulär utskickade till berörda fastighetsägare i Grebbestad våren 2012 (Tanums kommunarkiv)

Gällande fastighetskartor över området (Tanums kommun 2012)

Hedängklev, Hans (2001, 2:a uppl): *Grebbestads historia del 3 - Jord, sol, vind, vatten: hur utnyttjade strandsittare och bönder naturgivna landbaserade resurser förr?* Grebbestad.

Hedängklev, Hans (2001, 2:a uppl): *Grebbestads historia Del 4: Om bohuslänskt havsfiske och kustfiske från medeltid till nutid*. Grebbestad.

Hedängklev, Hans (2001, 2:a uppl): *Grebbestads historia del 5: Näringsidkare i Grebbestad ca. 1760-1905, Köpmän och handlare; hantverkare; förindustriell och tidig industriell verksamhet ; något om kommunikationer*. Grebbestad.

Hedängklev, Hans (2005): *Kaptensgården i Grebbestad - om människor och miljöer under fraktseglations tid*. Grebbestad

www.raa.se. Riksantikvarieämbetet, Materialguiden (2009)

www.tanum.se (2012)

8.3 Muntliga källor:

'Kulturföreningen Gamla Grebbestad'

Muntliga uppgifter från Grebbestadsbor

8.4 Arkiv

Arkiv digital: www.arkivdigital.se. Husförhörlängder, mantalslängder

Historiska kartor, Lantmäteriet:

Lantmäterimyndigheternas arkiv:

1885 Fastighetskarta över Grebbestad

1909 Karta över kronojordlägenheten Grebbestad n:r 1 Grebbestad inom Grebbestads municipalsamhälle, upprättad 1909

Kulturföreningen Gamla Grebbestads bildarkiv (digitalt), inscannade vykort, fotografier över Grebbestads samhälle.

Foto: Cecilia Wingård (2012-2013) där inget annat anges.

Bilaga 1

Fastighetsbeteckningar

Grebbestad 11:2	Sid 62
Grebbestad 11:3	Sid 63
Grebbestad 11:4	Sid 61
Grebbestad 11:7	Sid 60
Grebbestad 11:8	Sid 60
Grebbestad 14:1	Sid 30
Grebbestad 14:2	Sid 30
Grebbestad 14:3	Sid 31
Grebbestad 14:4	Sid 33
Grebbestad 14:5	Sid 34
Grebbestad 14:6	Sid 33
Grebbestad 14:7, 14:9	Sid 35
Grebbestad 14:8	Sid 32
Grebbestad 16:3	Sid 20
Grebbestad 16:4	Sid 21
Grebbestad 16:5	Sid 21
Grebbestad 17:1	Sid 22
Grebbestad 17:2	Sid 22
Grebbestad 17:3	Sid 23
Grebbestad 2:160	Sid 42
Grebbestad 2:161, 2:251	Sid 35
Grebbestad 2:169	Sid 53
Grebbestad 2:170	Sid 52
Grebbestad 2:182, 2:281	Sid 59
Grebbestad 2:225	Sid 53
Grebbestad 2:228	Sid 62
Grebbestad 2:229, 2:231	Sid 59
Grebbestad 2:234	Sid 58
Grebbestad 2:240	Sid 47
Grebbestad 2:249	Sid 46
Grebbestad 2:268	Sid 43
Grebbestad 2:272	Sid 42
Grebbestad 2:273	Sid 66
Grebbestad 2:275	Sid 44
Grebbestad 2:276	Sid 34

Grebbestad 2:277, 2:248	Sid 45
Grebbestad 2:278	Sid 43
Grebbestad 2:279	Sid 44
Grebbestad 2:280	Sid 80
Grebbestad 2:312	Sid 19
Grebbestad 2:313	Sid 19
Grebbestad 2:339	Sid 78
Grebbestad 2:340	Sid 79
Grebbestad 2:343	Sid 80
Grebbestad 2:344	Sid 80
Grebbestad 2:345	Sid 81
Grebbestad 2:346	Sid 82
Grebbestad 2:347	Sid 82
Grebbestad 2:353	Sid 78
Grebbestad 2:354	Sid 83
Grebbestad 2:394	Sid 77
Grebbestad 20:6	Sid 24
Grebbestad 20:7	Sid 24
Grebbestad 20:8	Sid 25
Grebbestad 20:9	Sid 25
Grebbestad 22:3	Sid 79
Grebbestad 23:1	Sid 37
Grebbestad 23:16	Sid 39
Grebbestad 23:2	Sid 38
Grebbestad 23:3	Sid 38
Grebbestad 24:6	Sid 51
Grebbestad 24:7	Sid 51
Grebbestad 24:8	Sid 52
Grebbestad 25:1	Sid 56
Grebbestad 25:2	Sid 56
Grebbestad 25:3	Sid 58
Grebbestad 25:4	Sid 55
Grebbestad 25:5	Sid 54
Grebbestad 25:6	Sid 54
Grebbestad 25:7	Sid 57
Grebbestad 25:8	Sid 57

Grebbestad 28:2	Sid 77
Grebbestad 28:3	Sid 75
Grebbestad 28:4	Sid 76
Grebbestad 30:2	Sid 27
Grebbestad 30:3	Sid 26
Grebbestad 30:4	Sid 27
Grebbestad 30:5	Sid 27
Grebbestad 30:6	Sid 28
Grebbestad 30:7	Sid 28
Grebbestad 30:8	Sid 29
Grebbestad 31:1	Sid 37
Grebbestad 31:2	Sid 40
Grebbestad 31:3	Sid 40
Grebbestad 31:4	Sid 41
Grebbestad 31:5	Sid 36
Grebbestad 31:6	Sid 41
Grebbestad 33:2	Sid 48
Grebbestad 33:5	Sid 36
Grebbestad 33:6	Sid 41
Grebbestad 33:7	Sid 50
Grebbestad 8:10	Sid 65
Grebbestad 8:11	Sid 65
Grebbestad 8:12	Sid 64
Grebbestad 8:13	Sid 64
Grebbestad 8:14	Sid 63
Grebbestad 8:15	Sid 63
Grebbestad 8:2	Sid 62
Grebbestad 8:3	Sid 46
Grebbestad 9:1	Sid 67
Tanums -Gissleröd 1:143	Sid 73
Tanums -Gissleröd 1:18	Sid 69
Tanums -Gissleröd 1:19	Sid 68
Tanums -Gissleröd 1:20	Sid 69
Tanums -Gissleröd 1:26	Sid 71
Tanums -Gissleröd 1:27	Sid 72
Tanums -Gissleröd 1:46	Sid 71

Tanums -Gissleröd 1:48	Sid 73
Tanums -Gissleröd 1:51	Sid 70
Tanums -Rörvik 1:106	Sid 87
Tanums -Rörvik 1:108	Sid 84
Tanums -Rörvik 1:22	Sid 83
Tanums -Rörvik 1:26	Sid 87
Tanums -Rörvik 1:27	Sid 84
Tanums -Rörvik 1:78	Sid 88
Tanums -Rörvik 1:81	Sid 86
Tanums -Rörvik 1:85	Sid 86
Tanums -Rörvik 1:92	Sid 85

*Bilaga 2***Ordlista fackuttryck**

Brutet tak, mansardtak - en variant på sadeltak med brutet takfall.

Burspråk - utbyggt fönsterförsatt fasadparti.

Dubbelhus - hus på dubbel bredd, alltså en dubbel enkelstuga, dvs som har två rum i bredd. Totalt blev det då ett rum, kök samt två mindre kammare. Dubbelhusen byggdes bredare än enkelstugan vilket gjorde taket högre och möjliggjorde inredning av vindsvåningen. Det bohuslänska, eller västsvenska dubbelhuset är ett exempel på en regional utveckling av denna husform. Det blev vanligt i slutet av 1800-talet på grund av bättre ekonomi. Det dubbelhuset har förhöjt väggliv, så fler rum kunde inredas på andra våningen, samt byggdes bredare så att kammarna blev rum.

Enkelstuga, enkelhus - benämning på en stuga, ett hus i enkel bredd, dvs som endast har ett rum i bredd. Vanligtvis består planlösningen av ett rum och kök. Denna husform har varit mycket vanlig bland allmogen i vår bebyggelsetraditions begynnelse. Oftast har dessa hus fått tillbyggnader av olika slag, t ex en snedtäcka.

Eternit - varumärke för asbestcement som är fiberartat kristalliserade silikat. Det började användas i stor utsträckning efter andra världskriget, främst som hus- och takbeläggning och blev populärt för dess styrka och förmåga att klara höga temperaturer. Totalförbjöds 1982.

Foder - kallas brädorna som spikas upp runt ett fönster för att dölja springan mellan vägg och karm.

Fris - skulpterat eller målat fält som löper vågrätt under taket på en vägg.

Frontespis - gavelliknande mittparti på en byggnads fasad. Lokalt kan man också säga frontlyft.

Fronton - en låg triangulär gavel över en portik, en dörr eller ett fönster. Begreppet hämtat från antika tempelbyggnader.

Fönsterluft - del av fönster som avdelas genom mitt- eller tvärpost.

Fönsterpost - vertikal eller horisontal fönsterluftsskiljande del av fönsterkarm. Den vertikala posten kan benämnas *mittpost* och den horisontella *tvärpost*.

Gavelröste - den övre triangelformade delen av en byggnads kortsida som, anslutande till takstolens form, bildas av takfallen och ibland av ett horisontellt listverk vid dessas fot.

Gavelsidofönster - mindre fönster placerat i gavelröstets nedre vinkel.

Gesims - krönande listverk på en fasad, ibland löpande runt hela byggnaden, kransegesims alt gördelgesims beroende på placering.

Husnummer - För att kunna föra bok över de boende i husförhörlängderna så gavs varje hus ett nummer. Om husägaren hade flera uthus, bodar el dyl lade man till a, b, c m.m. för dessa byggnader. I regel har de äldsta husen de lägsta numren och alltefter som det tillkommit hus har de fått nummer i sifferordning. Däremot har numreringen förändrats vid olika tidpunkter.

Hålkäl - list med konkav profil eller insvängd övergång mellan två plana ytor.

Kallmur - mur vars fogar inte är utfyllda med bruk.

Kanellyrer -grunda, konkava räfflor, vilka löper vertikalt på skaftet till en kolonn eller pilaster eller på någon annan yta.

Kapital, -avslut - översta delen av en pelare, pilaster eller kolonn.

Karnis - list med S-formad, dvs konkav-konvex profil.

Bilaga 2 forts

Knopp - avkapade plankbitar, spillved från sågverk, som användes till husstommar genom att de murades (liksom taktegelsten) med lerbruk. Tekniken förekommer sporadiskt i hus utmed kusten i norra Bohuslän under 1800-talets senare del.

Kolonner - är ett fristående vertikalt stöd, bestående av bas, skaft och kapital eller bara skaft och kapital.

Kopplade fönster - fönster där inner- och ytterbågen är sammankopplade.

Korsplan - benämning på en planlösning som är mycket vanlig i bl a västsvenska dubbelhus, bestående av fyra rum placerade runt en central murstock.

Korspostfönster - benämning på ett fönster med fyra lufter och med mittpost och tvärpost placerade så att de bildar ett kors.

Kvaderhuggen sten - massiva stenblock huggna i fyrkant.

Källarvåning - som våning räknas källare, om golvet översida i våningen närmast ovanför ligger mer än 1,5m över markens medelnivå invid byggnaden.

Locklistpanel - panel där underbräder spikas med smala springor, över springorna spikas smala läktbräder.

Lockpanel - panel där underbräder spikas med breda mellanrum som sedan täcks med lika breda lockbräder.

Lunettfönster - halvcirkelformat fönster.

Mezzaninfönster - låga fönster som ligger högst upp på långsidans fasad, under takfoten. Begreppet kommer från ordet för en låg mellanvåning, halvåning, vanligt på slott och större herrgårdar. Fönstren kan också kallas sidliggare.

Nockfönster - mindre fönster placerat i gavelröstets övre vinkel, nocken.

Pilaster - flat pelare, framskjuten ur väggen, med bas och kapital.

Pivohängt fönster - fönster som öppnas genom svängning runt vågräta tappor vid fönstrets halva höjd.

Plankstomme - en väggkonstruktion med syll, stående eller liggande plank, dvs trävirke med minsta tjocklek om 45 mm samt minsta bredd om 140 mm.

Profilerad plåt - (alt korrugerad) Plåt med karakteristisk profil, kan vara vågprofilerad eller trapetsprofilerad.

Pulpettak - yttertak med lutning åt endast ett håll.

Pärilsfont - spontat hyvlat virke med en smal, rundad, långsgående utbuktning nära kanten.

Regelstomme - en väggkonstruktion med syll, stående regler och hammarband av regler, dvs trävirke med tjockleken 34-63 mm och bredden 70-125 mm.

Resvirke - en äldre träbyggnadsteknik som innefattar konstruktioner med stående virke. Olika former av resvirke är palissadteknik, stolpteknik och stavverk.

Rundbågefris - list som är snidad med halvcirkelformade bågar i en lång rad. Vanligt förekommande i överkant fasaden som dekorativt avslut av fasadpanelen.

Råspont - spontat virke med den bättre flatsidan sågad och den andra grovhyvlat.

Räckverk, räck - upprättstående konstruktion av stänger vid trappa eller avsats.

Sadeltak - toppigt tak med två sidor. Den enklaste och vanligaste typen av hustak.

Snedtäcka - benämning för en typ av tillbyggnad, med eller utan väggar, med pulpettak och i direkt samband med en huvudbyggnad.

Spontat virke - virke försedd med en utskårad del (not) och en utstickande del (fjäder). Fjäders ska passa in i noten på intilliggande bräda.

Bilaga 2 forts

Spröjs - list som delar in glasruta vertikalt eller horisontalt utan att vara fönster-luftsutdelande.

Stadsäga - före tillkomsten av 1970 års fastighetsbildningslag benämning på fastighet i stad eller liknande som ej är tomtindelad.

Stolpverksstomme - en väggkonstruktion med syll och hammarband samt stående stolpar av odefinierade mått. Samma konstruktion som i regelstommar men likadan teknik som i timring. Har traditionellt använts vid bygge av ouppvärmade hus, såsom ekonomibyggnader, uthus m.m.

Suterrängvåning, alt souterrainvåning - våning som är belägen i en sluttning så att den delvis ligger under omgivande markyta och som till någon del innehåller bostads- eller kontorsrum.

Svalgång, alt loftgång - en gång utmed huset, indragen under tak, antingen öppen eller med enkel oisolerad brädfodring.

Tandsnittsfris, -list - list som är snidad så att den bildar en serie små kuber eller "tänder" med mycket smala mellanrum.

Takfall - taklutning

Takfot - nedersta kanten av yttertak.

Takkupa - liten utbyggnad på taket som innehåller fönster. *Om takkupan bryter takfoten har vi i föreliggande rapport använt taklyft respektive frontespis beroende på utformning.*

Taklyft - en annan benämning på takkupa el frontespis där taket är lyft för att ge plats åt ett fönster och inte utgör en front.

Takutsprång, taksprång - den del av taket som skjuter ut utanför ytterväggen, kallas även takskägg eller takfot.

Taköverhäng - se *takutsprång*.

Timmerstomme - en väggkonstruktion med syll och liggande timmer, dvs trävirke som har minsta tjocklek 100 mm. Timmerstockarna hålls ihop med trädymplingar och är sammanfogade över hörnen.

T-postfönster - benämning på ett fönster med tre lufter (två nedre och en övre) och med mittpost och tvärpost placerade så att de bildar ett T.

Tvåkammarhusplan - en variant på dubbelhuset (se ovan) men med köket liggande i mitten med en kammare på var sida. På motsatt sida mellan rummen ligger ofta en liten hall med entré.

Tympanon - triangel- eller segmentbågeformat gavelfält som omsluts av en frontonslistverk. Begreppet hämtat från antika tempelbyggnader.

Valmat tak - ett tak som har takfall även mot husets kortsidor. Ett komplett valmat tak ersätter husets gavlar dvs har fyra takfall medan ett delvis valmat tak har en gavel i form av en trapets.

Källor:

Björk, Cecilia; Kallstenius, Per; Reppen, Laila (2000): *Så byggdes husen 1880-2000: arkitektur, konstruktion och material i våra flerbostadshus under 120 år*. Formas. Stockholm

Björk, Cecilia; Nordling, Lars; Reppen, Laila: *Så byggdes Villan: Svensk villaarkitektur från 1890 till 2010*. Formas. Stockholm.

Bodin, Anders; Hidemark, Jacob; Stintzing, Martin (2008): *Arkitektens handbok*. Addera förlag. Stockholm.

Hidemark, Ove; Hidemark-Stavenow, Elisabet; Söderström, Göran;